

Alta kommune

Årsmelding 2020

Innholdsfortegnelse

1.	Rådmannens innledning	3
2.	Organisering	6
3.	Kommunens styringssystem	8
3.1	Kommuneplanens samfunnsdel – Alta vil	8
3.2	Internkontroll	10
3.3	Årlige målinger	11
3.4	Tilsyn og forvaltningsrevisjon	11
4.	Alta som samfunn	12
4.1	Folkehelse	12
4.2	Opprettholde boligproduksjon	13
4.3	Bosetting av flyktninger	13
4.4	Miljø	14
4.5	Samfunnssikkerhet og beredskap	15
5.	Medarbeidere og organisasjon	17
6.	Økonomi og regnskapsresultat	21
7.	Fellestjenesten	30
8.	Samfunnsutvikling	35
8.1	Kraftfond, næringsfond og egenkapitalfond	38
9.	Oppvekst og kulturtjenesten	39
10.	Helse og sosialtjenesten	47
11.	Tekniske tjenester	52

1. Rådmannens innledning

Kommunens årsmelding beskriver utviklingstrekk og viktige hendelser for Alta kommune gjennom 2020.

Årsmeldingen for 2020 har sitt utgangspunkt i budsjettokumentet. Den samlede rapporteringen består av årsmelding og regnskap med økonomiske analyser og vurderinger. I tillegg rapporteres det på oppnådde resultater i forhold til tjenesteproduksjonen.

Resultatmessig forholder årsmeldingen seg til kommuneplanens samfunnsdel «Alta Vil», årsbudsjett 2020, rådmannens overordnede virksomhetsplan, politiske vedtak samt gjennomgående Kostra-tall.

Alta kommunes sentrale oppgave er å være samfunnsbygger og en attraktiv og konkurransedyktig tjenesteleverandør, forvalter og arbeidsgiver. Dette ansvaret ivaretas gjennom delegering av ansvar og myndighet fra Kommunestyret, via rådmannen til kommunallederne og videre til virksomhetslederne. Alta kommune hadde i 2020 42 virksomheter fordelt på 3 ulike tjenesteområder.

Alta kommune vil i årene som kommer måtte løse mange nye velferdsutfordringer, samtidig som kommunens økonomiske rammebetingelser vil bli strammere. Fremtidens velferdsutfordringer (flere eldre) og en stram kommuneøkonomi krever nytenkning, endringer og innovasjon. Stort fokus på forebyggende arbeid og tidlig innsats er og vil være nødvendig for å sikre optimal utnyttelse av ressursene, noe som vil komme brukerne til gode gjennom økt kvalitet i tjenestene. I 2020 har det vært jobbet med å få på plass nye helhetlige digitale verktøy innen fellestjenesten. Budsjett og økonomiplan, månedsrapportering, kvartalsrapportering, årsmelding og virksomhetsplan vil fra 2021 skje i Framsikt. Alt vil bli publisert digitalt. Visma vil bli vårt nye økonomi og lønssystem.

I forbindelse med ferdigstillingen av Alta Omsorgssenter er de fremtidige velferdsteknologiske verktøyene rullet ut både på omsorgssentret og i hjemmetjenesten. Bruk av ny teknologi krever opplæring og nye arbeidsmetoder for å få forventet effekt av investeringene. Det er i 2020 brukt 20 mill. til innkjøp av velferdsteknologisk utstyr. Smarthuset, som er flyttet til UiT, vil bli en viktig arena for opplæring av helsepersonell og studenter. I tillegg driver Alta kommune i samarbeid med UiT visualiseringssentret, som skal brukes aktivt i forhold til visualisering av byggeprosjekt, områdeplaner m.m. Dette er en viktig arena for universitetet, næringslivet og kommunen i forhold til å optimalisere byggeprosjekter, planprosesser og til opplæring. Sentret brukes videre av planutvalget i forhold til konkrete utbyggingsprosjekter i kommunen.

Økonomi

12. mars 2020 ble Norge stengt ned på grunn av korona pandemien. Skoler, barnehager, fritidsaktiviteter og alle andre aktiviteter ble stengt ned. Det ble innført reisebegrensninger, skjenkestopp m.m. Dette var de mest inngripende tiltak noen regjering har innført etter krigen. Lite visste vi da at Covid-19 skulle prege hverdagen til oss alle resten av året. Med dette som bakteppe ble 2020 et ekstremt år på mange måter. Dette er noe ingen av oss har vært berørt av tidligere, eller hadde noen erfaring med. En verdensomspennende pandemi var noe helt nytt. Denne nedstengningen fikk dramatiske konsekvenser for mange næringer, reiselivet, fly/flyplasser samt den generelle aktiviteten i samfunnet.

For Alta kommune fikk pandemien mange konsekvenser. Etter nedstengningen gikk mye av tiden med til krisehåndtering, til å etablere koronaavdeling for smittede innbyggere, etablere testsystemer samt informasjon til kommunens innbyggere. I starten ble det sendt ut daglige pressemeldinger fra kommunens kriseledelse. I den første fasen måtte mange av de faste oppgavene og gjøremålene prioriteres bort – håndtering av pandemien hadde førsteprioritet.

Ut på våren ble skoler, barnehager m.m. åpnet gradvis. Vi har alle blitt vant til å forholde oss til og å leve med strenge smitteverntiltak. Alta kommune har likevel vært en av de kommunene i Norge som har vært minst rammet av store smitteutbrudd. Det er mange ansatte i Alta kommune som har gjort en fremragende jobb i en krevende arbeidssituasjon, og arbeidsbelastningen har nok vært litt ujevnt fordelt. I tillegg har fagforeningene stilt opp, og vært til stor støtte i denne krevende tiden.

Økonomisk fikk pandemien størst konsekvenser for omstillingsprosjektet, og da spesielt for ferdigstillelsen av Alta omsorgssenter. I budsjettet for 2020 var det planlagt oppstart på omsorgssentret i august. Overtakelsen av sentret fra entreprenør ble forskjøvet med en måned, men all planlegging av driften kom ikke i gang for sent på høsten. Dette fikk som konsekvens at de fleste budsjetterte økonomiske effekter av omsorgssentret ikke kom i 2020, og er forskjøvet til 2021.

Alta kommune hadde ikke et tilfredsstillende økonomisk resultat i 2020. Noe av årsaken kan forklares med korona pandemien, men samtidig ser vi at den underliggende driften av kommunen totalt sett er for høy. Netto driftsresultat er -0,3% av brutto driftsinntekter, dette utgjør -7 mill. Regnskapsmessig merforbruk før strykninger er 16 mill. (overføringer til investeringer/avsetninger til disposisjonsfond).

Hovedtall i regnskapet for 2020:

- Driftsinntekter 2,145 mrd.
- Netto driftsresultat -0,3%, -7 mill.
- Investering 367 mill.
- Langsiktig gjeld 2,8 mrd.
- Disposisjonsfond 43,4 mill.
- Tjenesteområdenes sum merforbruk 41,8 mill.

Alta kommune har hatt koronarelaterte kostnader på 62 mill. i form av merutgifter og tapte inntekter, minus innsparinger på reiser og kurs. Ekstraordinære overføringer fra staten, sammen med innsparinger på lønn og pensjon gjør at kommunen har rundt 14 mill., som ikke er kompensert. Forskjøvet oppstart av omsorgssentret utgjør 8 mill. av dette tapet. I 2020 fikk vi ikke den økningen i skatteinntekter som har skjedd de siste årene, men samtidig fikk vi 36 mill. fra Havbruksfondet som i praksis har kompensert for denne reduksjonen.

Regnskapsresultatet for 2020 gir oss følgende økonomiske føringer for kommende økonomiplanperiode:

- Den underliggende driften er for høy
- For svakt netto driftsresultat over tid
- Belaster reservene – bufferfondet svekkes
- Koronautfordringer også i 2021
- Usikkerhet rundt størrelsen på overføringer fra havbruksfondet
- Handlingsrommet i forhold til budsjettarbeidet er innskrenket
- Hovedfokuset må være på omstilling og effektivisering
- Netto lånegjeld vil gå ned i kommende periode
- Endrede rammebetingelser
 - Strammere økonomiske rammer
 - Demografien – vi blir flere eldre og flere med hjelpebehov
 - Ambisjonsnivå – forventninger til velferdstjenestene
 - Klimautfordringer – kvikkleireraset på Kråkenes, mer nedbør m.m.

Alta kommune hadde en befolkningsvekst på 58 personer i 2020, og hadde ved utgangen av året totalt 20847 innbyggere. Dette er en svakere befolkningsvekst enn 2019, men vi er samtidig en av få kommuner i Nord-Norge som hadde vekst i folketallet. Det positive er at fødselstallene har økt med 30 fra 2019 til 2020. Totalt antall fødsler i Alta i 2020 var på 251, og et fødselsoverskudd på 119 personer. Utviklingen ellers i region er at antall fødsler går merkbart ned.

Rådmannens overordnede virksomhetsplan for 2020 har tatt utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel, som har 4 hovedtema og 21 mål med underliggende strategier.

Hovedtemaene er som følger:

- Kunnskap og kompetanse
- Næringsutvikling og nyskaping
- Trivsel og livskvalitet
- Attraktivt regionsenter i utvikling

I årsmeldingen rapporteres det på disse overordnede målsettingene, i tillegg til politiske vedtak som er gjort gjennom 2020.

Alta kommune hadde en målsetting om å redusere sykefraværet i 2020 til under 7%. Det totale sykefraværet i 2020 ble på 7,7%, noe som vurderes å være tilfredsstillende vurdert ut fra pandemisituasjonen i fjor. På dette området er det gjennomført et svært godt arbeid i hele organisasjonen. Årsaken til at vi har lyktes er nok summen av alle tiltak som er iverksatt. Det skulle gjennomføres en ny 10-faktor undersøkelse (medarbeiderundersøkelse) i 2020. Denne ble utsatt til 2021, på grunn av koronapandemien.

Alta kommune er i henhold til sitt grunnleggende ansvar pålagt krav til beredskapsforberedelser på ulike områder. Den kommunale beredskapsplikten pålegger kommunen en sektorovergripende kommunal beredskapsplikt, som skal bidra til at kommunen vurderer og planlegger samfunnssikkerhet og beredskap i et helhetlig perspektiv. Dette ansvaret ble utfordret i 2020 gjennom koronapandemien, leirraset på Kråkenes og den varslede flomfaren utover våren. Etter rådmannens vurdering er alle disse hendelsen håndtert på en tilfredsstillende måte av kommunens tiltaksapparat.

Smittevernlovverket har vært spesielt utfordret i 2020 på grunn av koronapandemien. Håndhevelsen av smittevernlovgivningen har vært fulgt opp av kommunens kommuneoverleger på en fremragende måte. Dette har i tillegg vært en krevende oppgave både menneskelig og ressursmessig.

Arbeidet med rullering av kommuneplanens arealdel har pågått i hele 2020. Dette har vært en krevende planprosess, og som blir landet i 2021. Planen legger opp til videre vekst i Alta samfunnet gjennom tilrettelegging av boligarealer, industriområder og annen infrastruktur. Alta kommune har en bolig- og planreserve for mange år fremover.

Mye tyder på at Alta samfunnet vil få en rivende utvikling de kommende årene, bl.a. gjennom nyetableringer og en sterk fremtidstro i næringslivet. Koronapandemien har gitt oss noen utfordringer på kort sikt, som har rammet deler av næringslivet. Mye tyder imidlertid på at de fleste er klar den dagen samfunnet kan normaliseres igjen. Utfordringen for kommunen blir å ha kontroll på økonomien, samt sørge for at vi klarer å rekruttere og opprettholde kommunen som en kompetent organisasjon.

Alta 16. mars 2021

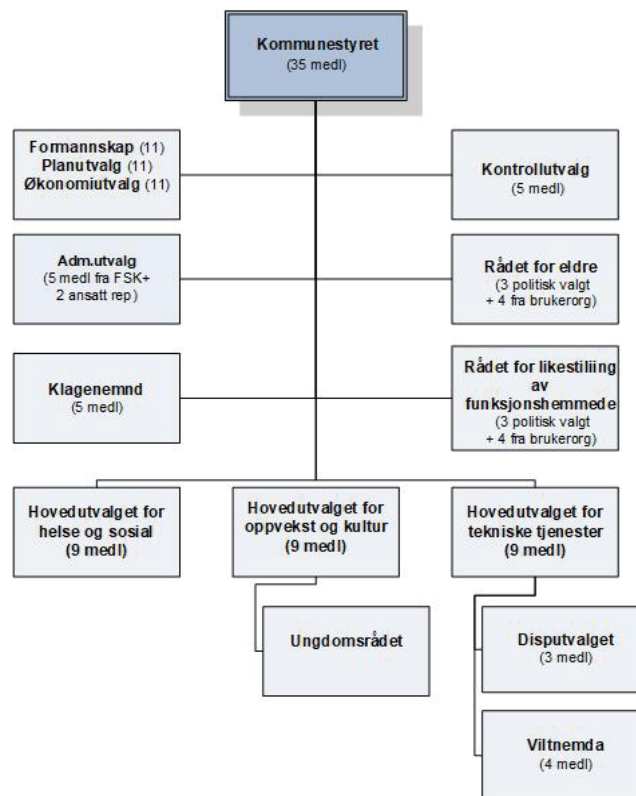
Bjørn-Atle Hansen
rådmann

2. Organisering

Politisk struktur

Alta kommune styres etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodell i kommuneloven og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholds vise representasjon i kommunestyret.

Kommunestyret (35 medlemmer) er kommunens øverste politiske organ. Kommunestyret gjør vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak.

Monica Nielsen (A) er kommunens ordfører.

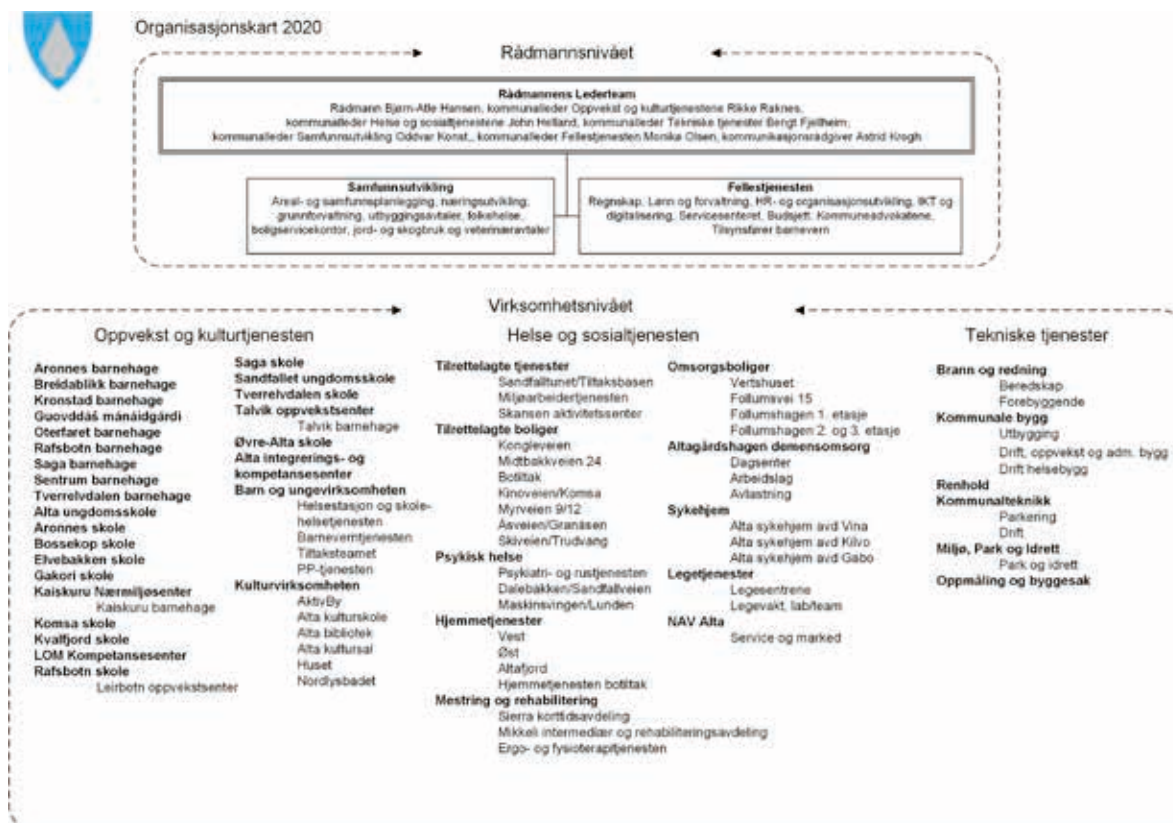
Formannskapet (11 medlemmer) avgir innstilling i de saker som skal behandles i kommunestyret, samt fatter vedtak i de saker hvor kommunestyret har delegert avgjørelsesmyndigheten til formannskapet. Formannskapet er også planutvalg og økonomiutvalg. Administrasjonsutvalget er eget utvalg med 2 ansatte representanter.

Alta kommune har tre hovedutvalg: hovedutvalg for helse og sosial, hovedutvalg for oppvekst og kultur og hovedutvalg for tekniske tjenester. 2 av hovedutvalgene har også underliggende råd, utvalg og nemd.

Delegasjon til formannskap, utvalg, råd og nemd er gitt i kommunens delegasjonsreglement.

Administrativ struktur

Alta kommune er administrativt organisert i en tonivåmodell med to beslutningsnivåer: Rådmannsnivået og virksomhetsnivået.

Rådmannen er kommunens øverste administrative leder. Rådmannen leder arbeidet med å forberede saker for folkevalgte organer, og er ansvarlig for at disse er forsvarlig utredet. Rådmannen har videre ansvar for å gjennomføre og iverksette politiske vedtak.

Rådmannens ledergruppe består av 5 kommunalledere og kommunikasjonsrådgiver. Kommunallederne har rådmannens fullmakt innen sine ansvarsområder.

Virksomhetslederne er ansvarlig for å lede sine respektive virksomheter, innen rammen av de fullmakter som er delegert fra kommunalleder. Dette innebærer at virksomhetsledere har den myndighet som er nødvendig for å sikre tjenestoområdets drift; både når det gjelder personell, økonomi og fag. Avdelingene ledes av avdelingsledere, også disse plassert i nivå 2 i modellen.

Eierstyring

Alta kommune har opprettet egne selskaper og er interessert i selskaper sammen med andre instanser, privatpersoner og organisasjoner. Selskapene er opprettet for å utføre tjenester som kommunen har et ansvar for, og som videre tilbys egne innbyggere og næringslivet. Valg av selskapsform er vurdert og vedtatt av kommunestyret.

Ny eierskapsmelding ble vedtatt av kommunestyret i november 2020. Eierskapsmeldingen viser forskjellen mellom de ulike selskapsformene, hvilken eierstrategi det enkelte selskap her og størrelsen på Alta kommunes eierskap i selskapet.

Kommunale foretak (KF):

- Alta Havn KF

Interkommunale selskaper (IKS)

- Aurora kino IKS
- IKA Finnmark IKS - arkiv
- Kusek IKS - kontrollutvalg
- Verdensarvsenter for bergkunst - Alta museum IKS
- Vefas IKS - renovasjon
- Vefik IKS - revisjon

3. Kommunens styringssystem

3.1 Kommuneplanens samfunnsdel – Alta vil

Kommuneplanen er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og inneholder mål og retningsvalg for kommunens utvikling.

Kommunestyret vedtok i juni 2015 andre generasjon av KP Samfunnsdel, som avløste planen fra 2004.

1. Kommuneplanens samfunnsdel: "Alta vil"

I samfunnsdelen definerer politikerne hva som er de viktigste målene for utviklingen av lokalsamfunnet Alta. Kommuneplanens samfunnsdel er en langsiktig plan og inngår i kommunens overordnede planstrategi. Denne planstrategien skal tidlig i hver kommunestyreperiode forelegges kommunestyret slik at det nye kommunestyret kan avgjøre hvilke planer og hvilke tema som skal ha fokus i kommunestyreperioden.

I kommuneplanens samfunnsdel er det 4 hovedtema.

Samfunnsdelens hovedmål 2015 - 2027:

Kunnskap og kompetanse

Alta innehar et spekter av kompetanser som bidrar til velferd og verdiskapning. Læring foregår kontinuerlig og starter tidlig. Det mangfold av kompetanser (humankapitalen) altasamfunnet representerer, vil være vår viktigste strategiske ressurs framover. Gjennom å dyrke og videreutvikle kompetansene i kommunen, legger Alta de beste forutsetninger for å høste vekst, velferd og verdiskapning i kunnskapssamfunnet – som vektlegges mer og mer nasjonalt.

Under dette satsingsområdet setter Alta kommune seg følgende mål for planperioden:

1. Alta vil være en ledende kunnskaps by i nord og et knutepunkt for kompetanse i Finnmark.
2. Alta kommune vil være en kompetent og endringsvillig organisasjon, samt en foretrukket arbeidsgiver.
3. Alta vil være en attraktiv universitetsby og skolesenter. Alta vil at UiT NAU i Alta og Alta videregående skole skal være gode kunnskaps- og kompetanseprodusenter.
4. Alta vil at barnehagene skal være gode arenaer for læring, forebygging og allsidig aktivitet.
5. Alta vil ha en grunnskole som gir alle elever best mulig utgangspunkt for videre læring og arbeid. Altaskolen skal kjennetegnes av godt læringsmiljø, kvalifiserte lærere og resultater over landsgjennomsnittet.
6. Alta vil ha gode tilbud i samisk og kvensk/finsk språk, samt være et foretrukket sted for bruk og utvikling av samisk og kvensk/norskfinsk kunnskap og kompetanse.

Næringsutvikling og nyskaping

Næringslivet står tradisjonelt sterkt i Alta. Den sterke entreprenørskapskulturen og en ung befolkning er kommunens beste utgangspunkt for videre vekst og nyskaping. Samtidig vil det framover være viktig å satse også utover kommunegrensene i takt med regionens utvikling. Alta må posisjonere seg i Nordområdeutviklingen og gjøre seg relevant regionalt og nasjonalt. Kommunens høye kompetanse innenfor ulike bransjer vil være gull verdt i en tid med sterk konkurranse og krav til kompetanse og effektivitet.

Under dette satsingsområdet setter Alta kommune seg følgende mål og strategier for planperioden:

7. Alta vil ha økt verdiskaping og sysselsetting for alle, i et mangfold av næringer.
8. Alta vil ha en sterk entreprenørskapskultur og gode betingelser for lærlinger, gründere og nyskaping.
9. Alta vil ha en anerkjent posisjon i Nordområdene og forbindelser internasjonalt.
10. Alta vil ha et aktivt eierskap i kommunens selskaper for å sikre god forvaltning av de samlede verdier.

Trivsel og livskvalitet

Bolyst, grønne omgivelser, godt klima og høy trivselsfaktor er kvaliteter ved Alta som mange framhever, og som utvilsomt bidrar til at flere og flere velger å bosette seg i kommunen. Mangfold i tilbud og aktiviteter bidrar også til den høye bolysten i Alta. For et samfunn i vekst, er det viktig å holde på mangfoldet og arbeide for at alle skal kunne kjenne trivsel og stolthet over å bo i Alta, uavhengig av bakgrunn og funksjonsevne. Tilrettelegging for en god oppvekst i Alta blir fortsatt en av kommunens hovedoppgaver, samt velferdstjenestene som er viktige for trivsel og livskvalitet for alle generasjoner.

Under dette satsingsområdet setter Alta kommune seg følgende mål for planperioden:

11. Alta vil være et åpent og inkluderende samfunn der vi tar vare på hverandre og har de beste oppvekstsvilkårene for barn og unge.
12. Alta vil kjennetegnes av god folkehelse og aktiviteter som fremmer helse i hele befolkningen i et forebyggende perspektiv.
13. Alta vil ha gode og effektive helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet.
14. Alta vil ha boliger for alle i gode boområder, og at boforholdene skal fremme velferd og samfunnsdeltakelse.

Attraktivt regionsenter i utvikling

Alta kommune vil bygge attraktivitet for regionen gjennom godt samarbeid med naboer, mangfoldig kulturliv gjennom hele året, idretts- og kulturarrangementer for et bredt publikum og opplevelser for innbyggere og turister – vinter som sommer. Nordlysbyen Alta blir attraktiv som regionsenter blant annet ved å sikre gode kommunikasjonsløsninger og infrastruktur. Videre ønsker vi at våre aktiviteter skal skje innenfor naturens bæreevne i rene og trivelige miljø.

Under dette satsingsområdet setter Alta kommune seg følgende mål for planperioden:

15. Alta vil oppfattes som aktiv, framtidsrettet og inkluderende.
16. Alta vil ha et mangfoldig og aktivt kultur- og idrettsliv, med aktivitet året rundt i hele kommunen.
17. Alta er Nordlysbyen og vil være en attraktiv og opplevelsesfylt reiselivsdestinasjon.
18. Alta vil være en bærekraftig og attraktiv kommune og by som ivaretar utbyggingsbehov, landbruksverdier, folkehelse og infrastruktur.
19. Alta vil ha styrket sentrum med urbane kvaliteter som bidrar til økt aktivitet og bolyst.
20. Alta vil være et knutepunkt for kommunikasjon i Vest-Finnmark.
21. Alta vil at aktivitetene våre skal skje innenfor naturens bæreevne, i et rent og trivelig miljø, og med god beredskap for klimaendringer og uønskete hendelser.

2. Kommuneplanens Arealdel 2011 - 2030

Kommuneplanens arealdel er en overordnet arealdisponeringsplan. Den består av plankart og bestemmelser/retningslinjer, og viser tillatt arealbruk i kommunen. Kommuneplanens arealdel er et juridisk bindende dokument, og i likhet med samfunnsdelen en langsiktig plan. Kommuneplanens arealdel 2011 – 2030 ble vedtatt 21.juni 2011. Arbeidet med rullering av arealdelen startet i 2016 og forventes ferdig i 2020.

2.1 Kommunedelplaner

Planstrategi for perioden 2015 -2019 ble vedtatt i april 2016. I denne strategien har Kommunestyret fastsatt hvilke overordnede planoppgaver som skal prioriteres i kommunestyreperioden.

Boligpolitisk plan ble, som en av de siste i inneværende planstrategi, vedtatt sommeren 2019.

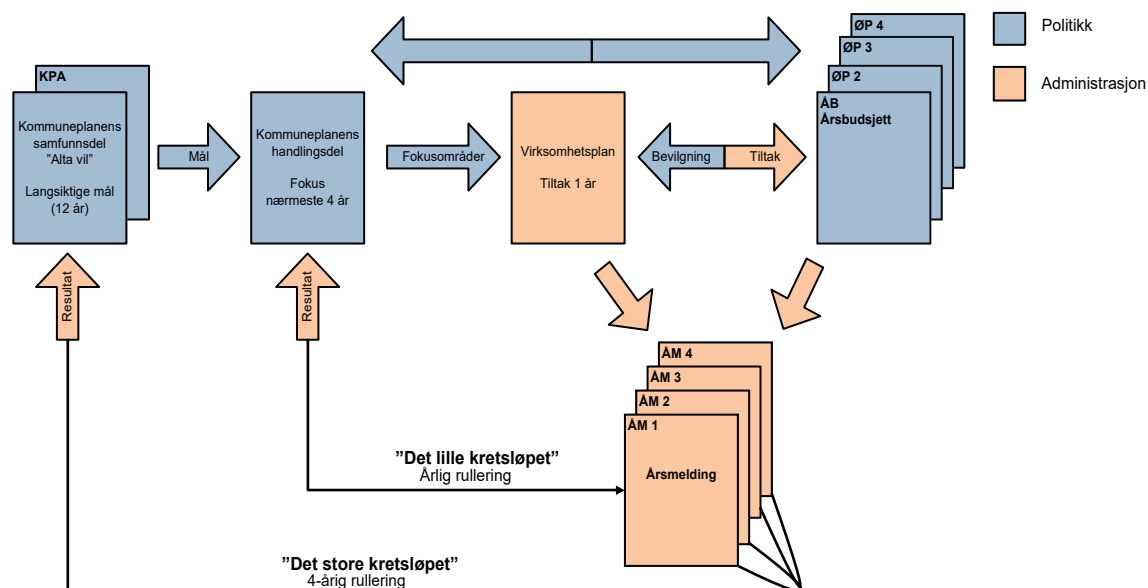
3. Kommuneplanens handlingsdel

Kommuneplanens handlingsdel definerer hva kommunens organisasjon skal fokusere på de nærmeste fire årene.

Handlingsdelen rulleres hvert år og vedtas samtidig med økonomiplanen, slik at det blir sammenheng mellom overordnede, politiske føringer (samfunnsdel/arealdel) og konkret ressursdisponering (budsjett/økonomiplan).

Handlingsdelens fokusområder danner grunnlag for arbeidet med de årlige virksomhetsplanene – og til sist den enkelte avdeling og medarbeiders arbeidsplan.

Sammenhengen mellom kommuneplanen og økonomiplanen kan illustreres som følger:

3.2 Internkontroll

Kommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Alta kommune har over år hatt fokus på å utarbeide en rekke reglement, rutiner og retningslinjer innen mange fagområder.

Av overordnede styrende dokumenter kan bl.a. nevnes: delegasjonsreglement, arbeidsgiverpolitiske retningslinjer, økonomireglement, finansreglement, innkjøpsreglement, etiske retningslinjer og nettvettsregler, samt varslingsreglement. Delegasjonsreglementene er under revidering og skal tilpasses ny kommunelov. Nytt økonomi, finans og gjeldsreglement ble nylig vedtatt av kommunestyret.

Med utgangspunkt i de overordnede retningslinjene er det utarbeid flere detaljerte rutinebeskrivelser innenfor de ulike områder. Bl.a. kan nevnes attestasjons- og anvisningsreglement, rutiner vedrørende fakturabehandling, rutiner vedrørende all pengebehandling både via bank og kontanter og detaljert beskrivelse av varslingsrutiner osv.

Rådmannen framlegger for politiske organ alle overordnede styrende dokumenter. Reglement og rutiner blir kommunisert ut i organisasjonen både via referat fra rådmannens ledermøte, via utvidede ledermøter med alle lederne, via kommunens intranettside, samt møter med fagforeningene.

Kontroller foretas både manuelt ved flere avdelinger, og ved hjelp av ulike applikasjoner. Bl.a. kan nevnes at økonomisystemet er styrt i form av ulike roller, dvs. at tilgang styrer hva den enkelte kan gjøre, delegert og godkjent av den enkelte leder. Systemet er låst slik at det må være to personer involvert ved for eksempel attestasjon og anvisning av faktura. Det samme gjelder innenfor bankområdet.

Bruk av elektroniske verktøy øker kvaliteten og er gode hjelpemidler i kartleggings- og oppfølgingsarbeidet av internkontrollen. Avvikssystemet QM+ er implementert i organisasjonen og brukes ute på virksomhetene.

I 2020 ble det utarbeidet en egen HMS håndbok som gir god oversikt for ansatte.

KF-delegasjon ble også tatt i bruk i 2020 og kommunens delegasjonsreglement er nå elektronisk. Arbeidet med den interne delegasjonen fra kommunalleder og ned til virksomhetene vil pågå i 2021.

Alta kommune er medlem i Transparency International Norge. Dette er en ideell forening som har som formål å motarbeide alle former for korrupsjon, misbruk av stilling og posisjon, å fremme åpenhet, ansvarlighet og integritet så vel i privat og offentlig sektor som i sivilsamfunnet. I Norge rettes oppmerksomheten særskilt mot mangelfull åpenhet og korrupsjon i næringsvirksomhet, kommunal og statlig forvaltning og politikk.

Fra 1.1.2021 gjelder nye regler for intern kontroll. Rådmannen har igangsatt et arbeid med å kartlegge og systematisere kommunens internkontroll. Målet er å gjøre en overordnet vurdering av de vesentlige risikoområder. Rådmannen skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst en gang i året.

3.3 Årlige målinger

Målinger og resultat skal gjenspeile hva som er oppnådd i forhold til visjon, mål og strategier.

Alta kommune bruker følgende målesystemer:

- Kvartalsrapportering økonomi
- Månedrapportering på økonomi og fravær
- Virksomhetsplan – halvårlig og årlig resultatoppfølging
- Årsrapportering på HMS og IA planer
- Arbeidsmiljøundersøkelser/medarbeiderundersøkelser

Målinger og resultat skal gjenspeile hva som er oppnådd i forhold til visjon, mål og strategier.

3.4 Tilsyn og forvaltningsrevisjon

I planperioden 2017-2020 er følgende rapporter levert fra Vefik IKS:

- Vaktmestertjenesten levert 2020
- Mobbing i grunnskolen 2019
- Forberedelse og iverksetting av politiske vedtak 2018
- Samhandlingsreformen 2017
- Anskaffelse av varer og tjenester 2017

Oversikt over øvrige tilsyn utført av ulike myndigheter:

Tilsynsmyndighet	Tema for tilsyn
Alta brann- og redningskorps	Saga skole og grendehus
Arbeidstilsynet	Tilsyn - Legevaktstjenesten
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Tilsyn - Storbakken ungdomssenter
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Tilsyn barnehagemyndighet 2020
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Tilsyn Alta Ungdomsskole - skolemiljø
Kommunalleder Oppvekst og kultur	Tilsyn - Furuly barnehage
Kommunalleder Oppvekst og kultur	Tilsyn med Furuly barnehage etter lov om barnehage
Kommuneoverlegen	Tilsyn - barnehager i Alta våren 2020
Kommuneoverlegen	Tilsyn av campingplasser og overnattingssteder - miljørettet helsevern og smittevern
Kommuneoverlegen	Smittevern, renhold, IK - UNO, Hoftepluss, Sushi Point og Peppes Pizza
Kommuneoverlegen	Informasjonsmøte om smittevern, Du verden
Kommuneoverlegen	Smittevern, renhold, IK - Komsatoppen, Saga, Sentrum og Rafsbotn barnehage
Kommuneoverlegen	Smittevern - befaring før oppstart: City Scene, Barila Pub og Nordlysbadet
Kommuneoverlegen	Oppfølging av tidligere avvik, Komsa skole
Kommuneoverlegen	Smittevern, renhold, IK - Holmen gårds- og naturbarnehage, Guovddáš mánáidgárdi og Gakori skole
Kommuneoverlegen	Smittevern, renhold, IK - Talvik svømmebasseng og Talvik oppvekstsenter
Kommuneoverlegen	Smittevern og renhold, Alta museum
Kommuneoverlegen	Godkjenning av lokaler, Beauty by Reza
Kommuneoverlegen	Smittevern, renhold, IK - Solvang Camping og leirsted, Camp Alta, Alta River Camping, Alta Camping & Apartment
Kommuneoverlegen	Inneklima, Rafsbotn skole
Kommuneoverlegen	Inneklima m.v., Kongleveien 35
Mattilsynet	Tilsyn Mattilsynet - Drikkevenntilsyn 2020
Statens Jernbanetilsyn	Taubaneanlegg - Tilsyn med master og fundamenter

4. Alta som samfunn

4.1 Folkehelse

I forbindelse med rullering av kommunens planstrategi og nytt valgt kommunestyre høsten 2019 ble det samme året startet en revidering av kommunens oversiktsdokumenter over folkehelse i Alta. Dette på bakgrunn av at en kommune skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk (kroppslig) sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen (Folkehelseloven § 4). Det er videre et krav om at kommuner skal iverksette nødvendige tiltak for å møte utfordringene som avdekkes (Fhl § 6).

Arbeidet omfatter blant annet oppdatering av nærmere 100 ulike helseindikatorer som direkte eller indirekte kan påvirke folkehelsen for Altas befolkning. Dette består i hovedsak av statistikk fra nasjonale databanker som Statistisk Sentralbyrå og Folkehelseinstituttet, men også lokal informasjon fra barnehager, skoler, personer i faglige nøkkelroller i og utenfor kommuneorganisasjonen.

Alle indikatorene inngår i "Grunnlagsdokumentet 2019-2023" som viser forekomst av for eksempel andel med trygg skolevei, med hjerte- karsykdommer, beregnet luftkvalitet i Alta, tilgang på rent drikkevann, trivsel på skolen, faglige prestasjoner i utdanningssystemet med videre. Det er med andre ord et svært bredt og sammensatt datamateriale som samles inn.

Våre funn viser at omtrent 1/3 av Altas innbyggere har gode og til dels svært gode leveforhold. 1/3 er omtrent midt på treet sammenliknet med andre kommuner og landsgjennomsnittet, mens den siste tredjedelen er av en slik karakter at tiltak bør settes inn for å bedre situasjonen. Denne siste tredjedelen beskrives nærmere i «Utfordringsdokumentet 2019-2023» for Folkehelse i Alta. En egen nedsatt arbeidsgruppe fra kommunen og Altasamfunnet ble så invitert inn til et dagsmøte for å prioritere hvilke av disse ca 35 indikatorene som skal få mest fokus i den neste 4-års perioden. Gruppen bestod av rådmann og kommunal ledere, to politikere, representanter fra Flyktningekontoret, Eldrerådet, elevrådet Alta videregående skole, Idretten i Alta og Rådet for Funksjonshemmede. Samisk Språkråd var også invitert, men ble avskjært fra å stille.

Gruppen ga poenger til de ulike indikatorene og prioriteringen av de viktigste folkehelseutfordringene ble slik:

- Psykisk helse (på bakgrunn av antall konsultasjoner hos lege for psykiske plager og lidelser, antall selvmord, andel plaget av ensomhet og andel mobbing i skolen).
- Oppvekst og læringsmiljø (på bakgrunn av større andel med svakere lese- og regneferdigheter, andel frafall i videregående skole og lavere trivsel i skolen).
- Inaktivitet (På bakgrunn av andel som er for lite fysisk aktive og overvekt og fedme utbredt i befolkningen).
- Barnefattigdom (Som følge av større andeler med barn i husholdninger som mottar sosialhjelp, hovedforsørgere har lav utdanning og som bor trangt)
- Vold og overgrep (Andel anmeldte forhold til politiet og andel i den samiske befolkningsgruppen som rapporterer om vold og overgrep er betydelig høyere enn i den ikke-samiske delen av befolkningen).

Den tverrsektorielle folkehelsegruppa i kommunen har på bakgrunn av valgte fokusområder laget dokumentet "Målsetting og strategier 2019-2023" som beskriver hvordan kommunen og lokalsamfunnet bør aksjonere for å imøtekomme disse utfordringene, basert på vitenskapelig forskning og erfaringer fra andre steder i landet. Strategiene har vært på bred høring i hele Altasamfunnet, internt i kommuneorganisasjonen og ble til slutt politisk vedtatt av kommunestyret i desember 2020.

Videre arbeide i 2021 vil dreie seg om å få kommunale områder til å rette sin innsats i tråd med disse strategiene, samt informere og inspirere bredt i lokalsamfunnet for å inkludere bedrifter, lag og foreninger om å ta del i denne felles innsatsen.

4.2 Opprettholde boligproduksjon

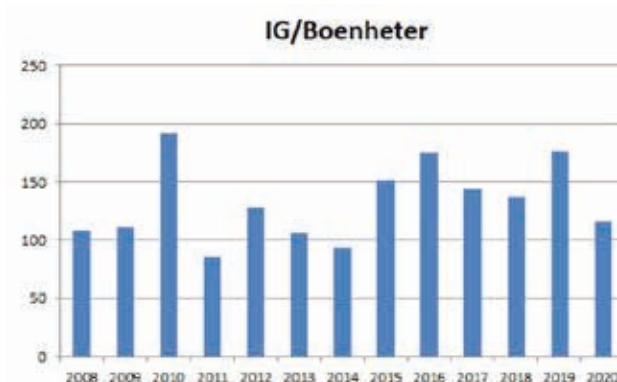
I 2019 ble det gitt 175 IG (igangsettingstillatelser) for boliger i Alta, rundt 100 av disse var knyttet til eneboliger. I 2020 var tallet 116, og ca 100 av disse var eneboliger. Antallet gitte IG svinger fra år til år, men i perioden 2010 - 2020 er det gitt 1499 IG i Alta - eller omlag 150 pr år.

Boligbyggerprogrammet kom i 2020 til sluttbehandling som en del av kommuneplanens arealdel. Gjennom dette skal kommunen i større grad kunne styre utvikling og utbygging av boliger i kommunen, herunder både eneboliger og andre boenheter. Bakgrunnen for dette er at kommunen i større grad må kunne se sammenhengen mellom kommunal teknisk og sosial infrastruktur og boligutvikling slik at dette koordineres bedre.

På tross av høy boligproduksjon har fortsatt flere unge vansker med å komme inn i boligmarkedet, både med tanke på eie og leie. Dette er et forhold som kommunen har et særskilt ansvar for, og som vedtatt boligpolitisk plan vil være viktig et viktig redskap for å ivareta.

Høsten 2020 ble boligservicekontoret etablert. Kontoret skal samle og koordinere kommunens ressurser for fremskaffelser av flere boliger, samt følge opp mål og tiltak i den boligpolitiske planen.

I 2020 ble boligfeltet Skogheim i Saga klart for utbygging, mens Holstbakken Øst og Tøllefsvei ble klart for utlysning av tomter der utbygging skjer i 2021.

4.3 Bosetting av flyktninger

I 2020 ble det bosatt 20 flyktninger totalt, herav 1 enslig mindreårig. Vi hadde 3 personer med familiegjennforeninger. 3 av de vi ble bedt om å bosette viste seg at ikke kom til kommunen før i 2021 og telles dermed ikke med. De bosatte er fra Afghanistan, Tyrkia, Jemen og Tunisia.

Året har vært utfordrende i forhold til å skulle mestre alle våre oppgaver med svært begrenset personell. Effektivisering har kompensert for en del av dette, men et redusert tjenestetilbud har vært nødvendig for å få kabalen til å gå opp.

Fremover vil det være viktig å se på kommunens bruk av integreringstilskudd og de særskilte tilskudd som bevilges. Kutt av ressurser kan i verste fall bare øke utgiftene i ettertid. I 2020 fikk vi ferdigstilt ny integreringsplan som i stor grad setter søkelys på de utfordringer og ambisjoner vi har for 2021 og videre. Dette vil bli behandlet politisk i 2021.

Arbeidet i Avdeling bosetting og integrering

Avdelingen har jobbet med oppfølging av enslige mindreårige. Usikkerhet rundt opphold for denne gruppen preger fortsatt deres hverdag og resulterer i manglende motivasjon og psykiske belastninger. Oppfølgingsbehovet er stort for denne gruppen. Pr. 01.01.21 har vi 19 ungdommer under oppfølging.

Kombinasjonen av enslige mindreårige med oppfølgingsbehov og overføringsflyktninger med omfattende behov etter bosetting, har satt oss på prøve. I tillegg kommer oppfølging og veiledning av bosatte fra 2017, 2018 og 2019 som har månedlig oppfølging. Disse utgjør pr. i dag 110 personer.

Introavdelingen har i 2020 fått på plass faste dager med temabasert undervisning og kvalifiseringstiltak. Rutiner og anvendelse av lovverk har blitt skjerpet, samt kvalitetsheving av saksbehandling. Etablering og bruk av språkpraksisplasser har også økt i 2020.

Flyktningenes aktiviteter

De enslige mindreårige har sine faste fritidsaktiviteter, dette er fotball, teater, sang, røde kors, håndball med mer. I tillegg arrangeres felles leksehjelp og aktivitetsturer av forskjellig slag.

Voksne og familier forsøker vi å få inn på diverse idrettslag og i frivillige organisasjoner. I tillegg arrangeres aktivitetsgrupper for damer og menn, hvor man samles og gjøre aktiviteter sammen.

Hva lykkes vi med?

Vi lykkes med å få aktivisert familier slik at de etter hvert bygger seg nettverk. Vi har fått et enda tettere samarbeid med frivillige organisasjoner. Røde Kors finansierer mange av våre aktiviteter og bidrar stort til de enslige mindreårige sin aktive fritid.

Det er blitt tettere samarbeid med skoler og barnehager, og tjenesten bidrar der de kan og har tid.

Det jobbes godt med bosatte fra 2017, 2018 og 2019. Ofte er det hjelp til å skaffe egen bolig som står på agendaen. I de tilfeller hvor økonomien er på plass jobber tjenesten med hjelp til lånesøknader til husbanken. Samarbeidet med kommunens boligkontor fungerer fint.

Andre oppgaver rundt denne gruppen er blant annet hjelp til familiegjengeforening, jobbsøknader og økonomiplanlegging.

Avdelingen må bli flinkere på

Det må tydeliggjøres bedre at bosetting og integrering er et kommunalt ansvar som også forplikter andre virksomheter til å finne løsninger.

Avdelingen skal i 2021 bidra til å sette søkelys på barn av tidligere bosatte flyktninger. Økonomi er en klar faktor som bidrar til utenforskap av denne gruppen. Alta kommune må i større grad rette søkelyset mot denne gruppen og få de med i større grad på arenaer som bidrar til nettverksbygging og inkludering.

4.4 Miljø

I kommuneplanens samfunnsdel har Alta kommune vedtatt å; «arbeide for reduserte klimagassutslipp lokalt».

Kommunestyret vedtok kommunedelplan for energi, miljø og klima i 2018 med overordnet mål at den kommunale driften skal bli klimanøytral innen 2030. Derfor er det laget en plan for innkjøp av nullutslippskjøretøy, oljekjeler til oppvarming av bygg er faset ut, og kommunen har bidratt sterkt til gjenoppstart av fjernvarmeanlegget på Alta Sentrum.

Kommunen er med på et interkommunalt energispareprosjekt EPC. I 2020 er det spart 148 tonn CO₂ på redusert strømforbruk. Strømforbruket i kommunale bygg står for om lag 2740 tonn CO₂ i året. Strømforbruket til gatelys og lys i lysløyper har gått kraftig ned, takket være utskifting til LED.

Covid-19 har ført til redusert reisevirksomhet. Konferanser og møter har tatt i bruk videoløsninger. Klimagassutslippet fra flyreiser er redusert med 233 tonn CO₂. Også utslippet fra kommunale kjøretøy har gått ned, da kommunen har investert i elektriske kjøretøy. Kommunen har nå, for andre år på rad, redusert klimagassutslippet fra den kommunale virksomheten.

Kommunen innførte kildesortering 1.september 2018. Det har så langt ikke gitt resultater i forhold til redusert restavfall. I 2020 var det en stor økning i utslippet fra restavfall. Den skyldes i stor grad avfall fra kvikkleireraset på Kråknes.

Kommunens største enkelt kilde til klimagassutslipp kommer ikke fram i det enkle klimaregnskapet. Ved utbygging av nye kommunale bygg er det behov for å sette opp et eget sluttregnskap i henhold til ressursbruk og klimagassutslipp.

Alta kommune har i 2020 ledet et klimanettverk for kommunene i Nord-Norge, som har vært svært nyttig for klimaarbeidet og blant annet bidratt til kompetanseheving rundt klimabudsjett. Istedenfor de 3-4 fysiske årlige møtene, har Alta kommune tatt initiativ til digitale møter annen hver måned.

Det søkes hvert år om midler til klimatiltak gjennom klimasats ordningen. I 2020 ble det søkt midler til stilling på innkjøp, prosjekt på matsvinn og klimanettverk. Kommunen fikk midlertidig avslag på søknad om ladepunkt for elbil og elektrifisering av parkutstyr og gjenbruk.

Alta kommunes klimaregnskap:

Kategori	Forklaring	2018 (tCO ₂ e)	2019 (tCO ₂ e)	2020 (tCO ₂ e)	% endring fra forrige år
Transport		400,66	410,51	392,58	-4,37 %
Diesel		376,42	360,02	315,74	-12,30 %
Bensin		24,25	50,49	76,85	52,20 %
Stasjonær forbrenning		875,92	732,29	588,68	-19,61 %
Lett fyringsolje	Oljekjeler	0,00	0,00	0	0,00 %
Bioenergi		-	-	-	-
Elkjøl		875,92	732,29	588,68	-19,61 %
Scope 1 total		1 276,58	1 142,80	981,26	-14,14 %
Fjernvarme/kjøling Nordiske lok.		0,00	2,14	26,25	22,17 %
Fjernvarme		0,00	2,14	26,25	22,17 %
Elektrisitet		2 147,85	2 134,83	2 125,38	-0,44 %
Elektrisitet Nordisk miks	Fastkraft	2 147,85	2 134,83	2 125,38	-0,44 %
Elektrisitet OpprGaranti		-	-	-	-
Scope 2 total		2 147,85	2 136,98	2 151,63	-0,22 %
Flyreiser		553,79	417,09	183,71	-55,95 %
Fly interkontinentalt		4,66	2,33	0	-100,00 %
Fly kontinentalt	Europa	30,46	34,38	0,61	-98,23 %
Fly nordisk		12,45	5,18	2,36	-54,40 %
Fly innland		506,22	375,20	180,74	-51,83 %
Forretningsreiser		53,76	49,05	45,15	-7,93 %
Km-godtgj.bil(NO)		53,76	49,05	45,15	-7,93 %
Km-godtgj.el-bil(NO)		0,00	0,00	0	-
Avfall		111,89	120,48	154,44	28,19 %
Restavfall til forbrenning	Vefas	111,89	120,48	154,44	28,19 %
Scope 3 total		719,44	586,62	383,31	-34,66 %
Total		4 149,11	3 885,74	3 516,19	-9,51 %

4.5 Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen er i henhold til sitt grunnleggende ansvar pålagt krav til beredskapsforberedelser på ulike områder. Den kommunale beredskapsplikten pålegger kommunen en sektorovergripende kommunal beredskapsplikt, som skal bidra til at kommunen vurderer og planlegger samfunnssikkerhet og beredskap i et helhetlig perspektiv.

Administrativ beredskapsplan

Administrativ beredskapsplan er en plan med føringer og rammer for kommunens kriseledelse. Kommunen må være forberedt på å håndtere uønskede hendelser og utfordringer knyttet til samfunnssikkerhet. Planen skal hjelpe kommunen å lede kommunens krisehåndtering dersom det inntreffer større hendelser, eller det er behov ut over situasjoner beredskapstjenestene til daglig håndterer. Administrativ beredskapsplan er behandlet og godkjent av Kommunestyret i september 2018, med varslingslister, ressuroversikt, tiltakskort og maler. Beredskapsplanen er utarbeidet som en handlingsdel til kommunedelplanen Helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse for Alta kommune 2017 – 2020 i henhold til plan- og bygningsloven.

Arbeid med beredskap i 2020

2020 har vært et spesielt år med en verdensomfattende pandemi pågående. Koronasituasjonen har vært spesielt krevende, men også enkelthendelser som storflom og kvikkleireskred har satt den kommunale kriseberedskapen på prøve. I beredskapsarbeidet støtter kommunen seg til ulike verktøy for å håndtere kriser. CIM er et verktøy som tilrettelegger for samhandling mellom de ulike aktørene som er involvert i en krisesituasjonen. Verktøyet ivaretar arbeidet med risikoanalyser, sikkerhet, beredskap og krisehåndtering. I uønskede hendelser gir CIM støtte i arbeidet med loggføring, informasjonsdeling, varsling og mobilisering.

I juni 2020 deltok deler av kriseledelsen på kurs i bruk av CIM i regi av Fylkesmannen i Troms og Finnmark.

Kommunalt beredskapsråd

Beredskapsrådet består av politisk og administrativ ledelse i kommunen og lokale representanter innenfor samfunnssikkerhet og beredskap, som kriseledelsen, brannsjef, Avinor, Alta kraftlag, politiet, Sivilforsvaret, HV-17, Redningsselskapet og Røde kors. Beredskapsrådet ledes av ordføreren og møtes minst en gang i året. Det er laget samarbeidsavtale med Røde kors og det er opprettet egen politikontakt for Alta kommune.

Kommunen deltar i Vest-Finnmark beredskapsforum to ganger pr år.

Når krisen inntreffer

I en krise er organiseringen av situasjonen lik organiseringen i hverdagen. Dette sikrer prinsippene i det nasjonale beredskapsarbeidet gjennom ansvarsforståelse, nærhetshåndtering, likhetsbehandling og samvirke i situasjonen. Denne forståelsen har preget arbeidet som er gjort på beredskap internt i organisasjonen, og skal følges opp videre. De som har ansvaret i hverdagen har nærhet og oversikt over interne risiko-områder og tilgjengelige ressurser og bistår kriseledelsen med løsninger i en kritisk situasjon for/i kommunen.

Tirsdag 1. september hadde vi besøk av olje og energiminister Tina Bru. På programmet var møte med politisk ledelse og befaring av rasområdet på Kråkneset der også ledelsen i NVE og berørte grunneiere deltok.

5. Medarbeidere og organisasjon

Sysselsetting

Tidligere har Alta kommune presentert statistikk på antall ansatte, årsverk og kjønnsfordeling. Grunnet overgang til nytt lønssystem gjør vi om på hvordan vi presenterer data. Fra å presentere et øyeblikksbilde i lønssystemet, går vi over til å bruke tall fra budsjettverktøyet og KOSTRA. Hvor mange årsverk vi legger til grunn i budsjettet sier hva vi har planlagt for, mens KOSTRA indikatorer på sysselsetting sier hva vi faktisk har brukt. Dette vil gi oss et bedre og riktigere analysegrunnlag. KOSTRA indikatorer på sysselsetting hentes fra NAV AA-register. Dette er opplysninger som Alta kommune selv har meldt til NAV og knyttes mot næringskoder.

Budsjettet antall årsverk vs. arbeidet antall årsverk

Grunnet ny lønnsbudsjetteringsmodul har ikke Alta kommune registrerte tall for foregående år.

Budsjettet antall årsverk viser hvor mange årsverk Alta kommune forventet å kunne drifte med i 2020.

Alta kommune har budsjettet med følgende antall årsverk og ansatte for 2020:

Budsjett 2020

Årsverk	1619,71
Totalt ansatte	1862

KOSTRA indikatorene viser antall årsverk kommunen faktisk driftet med og som vi selv har rapportert inn til NAV:

	Kostra 2017	Kostra 2018	Kostra 2019	Kostra 2020
Avtalte årsverk	1941,6	1993,5	1921,6	1975,4
Avtalte årsverk eks. lange fravær	1713,3	1788	1725,4	1748,1

Indikatoren viser at antall årsverk totalt for Alta kommune i 2020 var 1975,4. Om man trekker fra lange fravær (legemeldt fravær og svangerskapspermisjon) så får man frem at antall årsverk var 1748,1.

Analyse

Korrigert for legemeldt fravær og svangerskapspermisjon driftet Alta kommune med 128,39 flere årsverk enn budsjettet.

Årsakene til dette avviket kan skyldes at enkelte virksomheter må ta inn vikarer ved kortidsfravær, overtilsetninger, korona eller at vi rett og slett drifter med flere årsverk enn vi har dekning for i budsjettet.

Dekningsgrad - Andel avtalte årsverk i %	Alta 2019	Alta 2020	Rana	Bodø	Kostra- gruppe 13	Landet uten Oslo
Administrasjon, styring og fellesutgifter, kommune Andel avtalte årsverk	12,9	12,5	11,5	14,5	13,3	13,8
Annet Andel avtalte årsverk	2,7	2,6	1,4	1,9	1,3	1,4
Barnehage Andel avtalte årsverk	8,1	8,4	8,1	6,8	11,1	10,0
Grunnskolesektor Andel avtalte årsverk	25,9	25,6	20,8	25,6	27,7	25,1
Helse- og omsorg Andel avtalte årsverk	38,4	39,2	46,0	40,2	28,8	39,5
Helse- og omsorg, barnevern og sosialtjenesten Andel avtalte årsverk	43,3	44,0	51,3	44,4	35,5	44,2
Kultursektoren, kommune Andel avtalte årsverk	3,8	3,3	2,7	2,9	2,3	2,1
Tekniske tjenester Andel avtalte årsverk	3,0	3,2	3,9	3,6	4,4	3,1

Analyse

Analysen må ikke forveksles med de tall som presenteres under KOSTRA-analyse for tjenestoområdene. Disse analysene tar for seg økonomi, mens indikatorene i tabellen ovenfor går på sysselsetting.

Alta kommune har en nedgang i andel årsverk innen administrasjon siden 2019. Sammenlignet med andre kommuner bruker vi en lavere andel årsverk på administrasjon, med unntak av Rana.

Vi har en økning i andel årsverk i barnehage fra 2019. Sammenlignet med Kostragruppe 13 og landet for øvrig, bruker vi en færre andel årsverk på barnehage, men Rana og Bodø bruker mindre enn oss.

På grunnskole har vi en liten nedgang i andel årsverk fra 2019. Sammenlignet med andre ligger vi under kostragruppe 13, over Rana og likt med Bodø.

Innen Helse og omsorg har vi en økning i andel årsverk fra 2019. Sammenlignet med Kostragruppe 13 ligger vi høyt på andel årsverk, mens Rana og Bodø har en høyere andel årsverk til helse og omsorg enn Alta.

Innen kultur har vi en nedgang i andel årsverk, men ligger høyere enn de vi sammenligner oss med.

Tekniske tjenester har en økning i andel årsverk, drifter omentrent likt som resten av landet, men ligger noe lavere enn våre sammenligningskommuner.

Gjennomsnittslønn

Alta kommune følger KS sin Hovedtariffavtale og ansatte er avlønnet etter de ulike kapitlene i tariffavtalen. Kapittel 3.4.1 er rådmannens ledergruppe, 3.4.2 er virksomhetsledere, 3.4.3. er avdelingsledere. Kapittel 4 omfatter hovedmengden av alle ansatte og er delt ut fra utdanningsnivå, og kapittel 5 omfatter rådgivere, ingeniører mv.

Oversikten viser gjennomsnittlig årslønn for menn og kvinner fordelt på kapitteltilhørighet:

	Kap. 3.4.1 – Rådmannens ledergruppe	Kap. 3.4.2 – Virksomhets- ledere	Kap. 3.4.3 – Leder/ avd.leder/ fagleder	Kapittel 4 - Gruppe 1	Kapittel 4 - Gruppe 2	Kapittel 5
Kvinner	926 000	696 000	631 000	381 000	527 000	601 000
Menn	941 000	712 000	610 000	372 000	530 000	624 000
Total	935 000	701 000	625 000	379 000	527 000	611 000

Oversikten er et øyeblikksbilde ut fra alle de som er registrert i lønssystemet. Av disse er det 75 % kvinner og 25 % menn. Alta kommune har flere kvinner enn menn i de lavest lønnede yrkesgruppene. De mannsdominerte yrkene er i større grad markedsstyrt og har personlig avlønning i henhold til kapittel 3 og 5.

Likestilling og ikke diskriminering

Heltidskultur er bredt forankret i Alta kommune, både administrativt og politisk. Det er et viktig tiltak for å fremme likestilling. Tillitsvalgte og verneombud er aktivt med i arbeidet som pågår. Arbeidet med heltidskultur en del av strategien som benyttes for å løse samfunnsoppdraget og som et tiltak for å fremme likestilling.

Etablering av en heltidskultur i Alta kommune som blant annet skal bidra til:

- Flest mulig ansatte i heltidsstillinger og flere i større stillingsprosent
- I et samfunns- og likestillingsperspektiv: «ha en lønn å leve av» og på sikt større pensjon

Ikke diskriminering:

- Aksept for forskjellige arbeidstidsordninger og ulikhet

Likelønn

I Alta kommune tjener menn mer enn kvinner i alle grupper utenom gruppen for avdelingsledere og assistenter/fagarbeidere. Innenfor tjenesteområdet Helse- og sosial er det en overvekt av kvinnelige ledere. Det er her tatt grep for å kunne tilnærme seg lønn tilsvarende mannlige ledere. Dette gjennom endringer i ledelsesstrukturen med økning av antall lederstillinger, både på avdelingsleder- og virksomhetsledernivå, og økt lønn for disse.

Å ha fokus på likelønn og utilsiktet skjevhet er et viktig område som trenger kontinuerlig fokus. Lønnspolitisk plan ble vedtatt av administrasjonsutvalget i 2020 og har et eget punkt om at Alta kommuner ønsker å unngå utilsiktede skjevheter med hensyn til blant annet ansvar, stillingskoder og kjønn.

Tariffoppgjør og lokale forhandlinger

2020 var et hovedoppgjør. Og et år preget av Corona pandemi, noe som medførte lave tillegg og forskyvninger i tidspunkt for forhandlinger.

Ansatte i kapittel 4 fikk et sentralt kronetillegg til alle grupper, utenom ledere. Tilleggets størrelse varierte på stillingsgruppene med tillegg fra kr. 1400 – 1900 pr år. Ledere ble gitt et lønnstillegg på 0,3 %. Virkningstidspunkt for tilleggene var 1.9.2020.

Alta kommune har store rekrutteringsutfordringer for flere av gruppene som har ulike tillegg, og valgte ikke å redusere tilleggene, dette basert på revidert lønnspolitisk plan som ble vedtatt 01.07.2020. Tilleggene ble dermed lagt uendret på toppen av tarifflønn.

Partene har avtalt et nytt vedlegg 1 i Hovedtariffavtalen. Endringene gjør tillegget mer tilgjengelig og oversiktlig, og mer tilpasset og relevant for utvikling/ending i utdanninger som tilbys, og kompetanse som etterspørres av kommunene. Endringene fører til at noen arbeidstakere må endre stillingskode. Disse endringene skal gjøres innen 1.april 2021, og lokale parter skal drøfte konsekvensene av endringene før de iverksettes.

For arbeidstakere plassert i Hovedtariffavtalens kapittel 3.4 og 5 fastsettes lønnen gjennom lokale lønnsforhandlinger. Kapittel 3.4 består av ledere mens kapittel 5 består av akademikere. Alta kommune bruker KS sin beregningsmodell og resultat fra sentralt oppgjør i kapittel 4 som utgangspunkt for lokale forhandlinger i kapittel 3 og 5.

Lokale forhandlinger ble gjennomført i november. Det ble forhandlet for kapitlene 3.4.2, 3.4.3 og 5. Forhandlingene ble gjennomført med godt klima og enighet mellom alle parter. Resultatet av forhandlingene ga et flatt tillegg i kronebeløp på alle grupper i kapittel 3.4.1, kapittel 3.4.2, kapittel 3.4.3, og kapittel 5 på kr.2800. Virkningstidspunkt var 01.05.2020

Samarbeid og medbestemmelse

Grunnlaget for samarbeid, samhandling og medbestemmelse mellom arbeidstakerorganisasjonene og arbeidsgiver, ligger i Hovedavtalens bestemmelser i kapittel 3. Det er forsøkt å legge til rette for godt samarbeid, gjennom involvering, drøfting, forhandling og medbestemmelse med fagforeningene. Det er utarbeidet et årshjul for samarbeid mellom arbeidsgiver og arbeidstakerorganisasjonene. I 2020 ble alle planlagte aktiviteter første halvår gjennomført i tråd med årshjulet.

Inkluderende arbeidsliv

På grunn av Covid -19 ble det meste av nasjonale tiltak i IA-avtalen utsatt. På slutten av året besluttet vi at fire barnehager skal delta på IA-bransjeprogram, som vektlegger forebyggende arbeidsmiljø, og målet er å redusere sykefraværet og hindre frafall fra yrket. De fire barnehagene som deltar er Aronnes barnehage, Guovddáš mánáidgárdi, Oterfaret barnehage og Saga barnehage.

Helse, miljø og sikkerhet

Alta kommune arbeider kontinuerlig med HMS hvor målet er at vi til enhver tid skal ha et oversiktlig og helhetlig system tilgjengelig for alle ansatte. Systemet skal sikre at vi jobber systematisk med å sikre at vår drift følger krav fastsatt i arbeidsmiljøloven og internkontrollforskriften.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) består av 10 medlemmer (5 fra arbeidsgiver og 5 fra arbeidstaker). I 2020 har arbeidstakersiden innehatt lederfunksjonen i utvalget. AMU har hatt 5 møter og behandlet 21 saker i løpet av året.

Det er 65 verneområder i Alta kommune.

I Alta kommune skal HMS-systemet bidra til følgende måloppnåelser:

- At alle arbeidsplasser og lokaler innrettes slik at arbeidssituasjonen er helsefremmende, sikker og meningsfylt.
- At medarbeiderne trives og tar medansvar for helse, miljø og sikkerhet.
- At nærværet når måltall i overordnet IA-plan.
- Å sikre at alle med arbeidsgiveransvar innehar nødvendig kompetanse innen HMS.
- Vern av ytre miljø.
- Å bygge opp Alta kommunes omdømme.

Tiltak og indikatorer på måloppnåelse:

- Vi er tilknyttet bedriftshelsetjeneste som har gjennomført arbeidsplasskartlegginger på virksomheter.
- Vi har hatt stort fokus på sykefraværsoppfølging – På å tross av Covid 19 har Alta kommune klart å holde sykefraværet stabilt og ikke hatt spesiell økning i i sykefravær i 2020. Dette er en god indikator våre medarbeidere trives og at ledere jobber godt med å få kontroll over sykefravær på egne virksomheter.
- Vi jobber med implementering av digitalt avviks- og HMS system Quality Manager+.
- Vi har utarbeidet HMS håndbok for ansatte i Alta kommune.
- Vi har ikke gjennomført HMS felles opplæring i år.
- Vi jobber i tråd med Alta kommunes «Energi, klima og miljøplan».

HEMIS er kommunens leverandør av bedriftshelsetjenester. Alle tjenesteområdene hadde årlige handlingsplaner for BHT (bedriftshelse)-tjenester. HEMIS er representert i AMU og i AKA-utvalget.

Sykefravær

Mål: sykefravær skal være på under 7 % innen 2020.

Tjenesteområde	1.kvartal	2.kvartal	3.kvartal	4.kvartal	Sum fravær
Fellestjenesten	6,33%	4,71%	4,43%	6,35%	5,56%
Samfunnsutvikling	3,1%	0,10%	0,68%	0,00%	1,13%
Oppvekst og kultur	8,69%	6,81%	4,98%	8,06%	7,33%
Helse- og sosial	10,75%	8,58%	8,23%	9,70%	9,44%
Tekniske tjenester	6,72%	3,27%	5,76%	8,46%	6,16%
Totalt	8,95%	6,86%	6,17%	8,44%	7,75%

Tabellen viser sykefraværsutviklingen i 2020. Vi endte opp med et sykefravær på 7,75%. Det var en økning i sykefraværet på 0,57% fra 2019. Fokuset i sykefraværsarbeidet har vært konsentrert på følgende områder:

- Rutiner for sykefraværsoppfølging
- KS Ned – IA-ledelse 2.0 som er initiert av KS Og NAV
- Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor
- Månedssrapportering av sykefraværet

Rutinene fokuserer på tett oppfølging av den sykemeldte og den enkeltes medvirkningsplikt i dette arbeidet.

KS Ned tar for seg kultur og holdning til sykefravær og gir gode refleksjoner på flere nivå, både organisasjon, gruppe og individnivå. I månedssrapporteringen følges virksomheter med over 9 % fravær spesielt opp. Kravet om tett oppfølging av sykemeldte, og tett oppfølging av ledere i sykefraværsarbeidet har også vært en suksessfaktor.

Med de utfordringene vi hadde i 2020, med tanke på Covid-19, så er dette et resultat vi er fornøyd med. Fellestjenesten, ASU og Tekniske Tjenester nådde målet om å ha et sykefravær på under 7 %. Oppvekst og kultur var bare 0,33 fra målsettingen. Helse og sosial fikk et fravær på 2,4 % over målet.

Langsiktig jobbing og kontinuerlig fokus på sykefraværet på alle nivå i organisasjonen har gitt gode resultater.

6. Økonomi og regnskapsresultat

Alta kommunes regnskap ble avlagt med et negativt netto driftsresultat på -0,3 % tilsvarende -7 mill. kr. Vi må helt tilbake til 2014 for å finne et tilsvarende dårlig resultat.

2020 var et spesielt år med koronapandemi. Kommunen hadde 61,9 mill. kr. i merutgifter og tapte inntekter, minus innsparing på reiser og kurs som følge av dette. Målt mot det kommunen mottok i tilskudd, samt gevinst av lavere lønns og prisvekst har kommunen udekkede kostnader på ca. 14 mill. kr. 8 mill. kr. av dette er beregnet tapt innsparing ved at omsorgssenteret ble forsinket.

Før regnskapet ble lagt frem viste resultatet et regnskapsmessig merforbruk på - 16 mill. kr. Ved regnskapsmessig merforbruk kommer strykningsreglene som ligger i regnskapsforskriftene til anvendelse. For Alta kommune medførte det blant annet at planlagt avsetning til parkeringsfond måtte strykes (4,1 mill.), det samme måtte overføringen fra drift til investering (4,3 mill.). I tillegg, og på grunn av det merforbruket som Alta kommune hadde i 2019 så måtte også bufferfondet belastes med 7,6 mill. kr. ut over budsjett.

Dette medfører at kommunestyret skal ta stilling til et regnskap i null, det vil si at merforbruket allerede er dekket inn. Så lenge det fins disponible midler på disposisjonsfond så skal et merforbruk dekkes inn før det legges frem.

Hovedtall 2020

- Driftsinntekter 2,145 mrd. kr.
- Tjenesteområdene har samlet brukt 41,8 mill. mer enn tildelt.
- Helse og sosial har det største merforbruket på 40,3 mill. kr. i forhold til budsjett.
- Investeringer for 367 mill. kr
- Langsiktig gjeld 2,8 mrd. kr.

Driftsregnskap per tjenesteområde	Regnskap 2020	Korr. Bud 2020	Avvik fra budsjett i kr.
Politisk virksomhet	9 167	9 356	-189
Fellestjenesten	85 998	90 659	- 4 661
Samfunnsutvikling	15 845	16 873	-1 028
Oppvekst og kultur	629 069	622 438	6 631
Helse og sosial	637 676	597 412	40 264
Tekniske tjenester	201 257	199 755	1 502
Selvkostområdet	-10 437	-9 682	-755
Sum avvik fra budsjett			41 764

Dette jobber vi videre med

Alta kommune står ovenfor vesentlige økonomiske utfordringer og har for andre år på rad et negativt netto driftsresultat. Den største utfordringen er at den underliggende driften i tjenesteområdene er for høy og at det brukes mer midler enn tildelt. Hovedfokus fremover må være på omstilling og effektivisering av velferdstilbudet til innbyggerne. Omstilling må derfor forventes å bli en del av den normale hverdagen for kommunens ansatte. Tjenester som kan digitaliseres, skal og må digitaliseres for å frigjøre personalressurser som videre kan nyttiggjøres på andre oppgaver som i dag får for lite fokus.

Kommunens økonomiske handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere fremover.

Har vi nådd våre mål?

Alta kommune har 4 økonomiske handlingsregler som er nedfelt i kommuneplanens samfunnsdel. Disse skal gi føringer for kommunens økonomi- og virksomhetsplanlegging. Nøkkeltallene fungerer også som måltall som skal etterprøves i årsmeldingen.

Følgende handlingsregler er vedtatt:

- Netto driftsresultat skal over tid være 2 % av brutto driftsinntekter.
- Disposisjonsfond skal over tid være minimum 5 % av brutto driftsinntekter.
- Netto lånegjeld skal over tid ikke overstige 80 % av brutto driftsinntekter.
- Egenkapitalfinansieringsgraden på investeringer skal over tid være på 30 % av totale investeringskostnader.

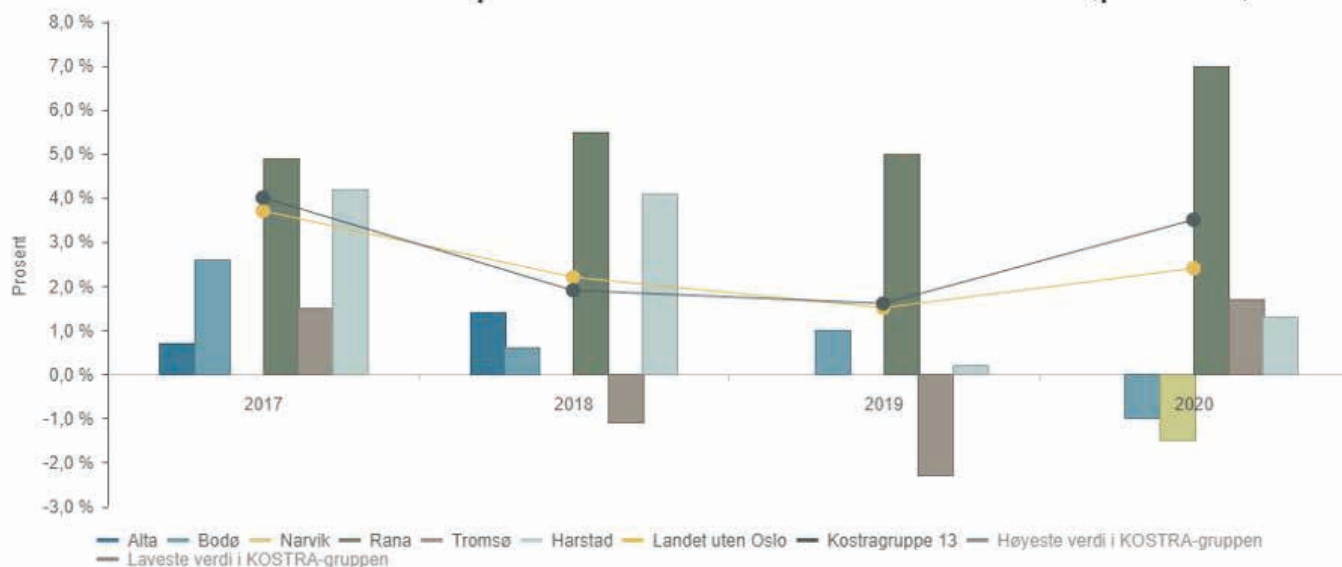
Regnskapsresultatet tilsier at vi ikke er i tråd med handlingsreglene, med unntak av den siste.

Handlingsregel nr. 1: Netto driftsresultat

Netto driftsresultat uttrykker andelen av årets driftsinntekter som ikke er blitt benyttet til dekning av årets driftsutgifter, og som derfor er avsatt til fond, til finansiering av investeringer, eller er ubrukt.

Det er netto driftsresultat som er det viktigste måltallet for kommunene. Sammen med andre indikatorer brukes det til å analysere kommunens økonomi. Generelt er et godt netto driftsresultat en indikator på at kommunen har økonomisk handlefrihet.

Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

	2017	2018	2019	2020
Alta	0,7 %	1,4 %	0,0 %	0,0 %
Bodø	2,6 %	0,6 %	1,0 %	-1,0 %
Narvik				-1,5 %
Rana	4,9 %	5,5 %	5,0 %	7,0 %
Tromsø	1,5 %	-1,1 %	-2,3 %	1,7 %
Harstad	4,2 %	4,1 %	0,2 %	1,3 %
Landet uten Oslo	3,7 %	2,2 %	1,5 %	2,4 %
Kostragruppe 13	4,0 %	1,9 %	1,6 %	3,5 %

- Tabellen over presenterer konserntall og det betyr at Alta kommune og Alta Havn KF sine regnskap er slått sammen.
- Netto driftsresultat for konsernet i 2020 er på 0,0 % av brutto driftsinntekter og er ikke i tråd med handlingsregelen (2 %).
- Gjennomsnitt de siste 4 siste årene er 0,5 %

Netto driftsresultat er kritisk lavt i Alta. For Alta kommune alene (uten Alta Havn KF) så er netto driftsresultat på -0,3 % i 2020, et resultat som er svakere enn tidligere år. Ser vi til sammenligningskommunene så har Bodø og Narvik svakere resultat enn Alta, mens Rana kommune kan vise til bunnsolide regnskapsresultat over flere år.

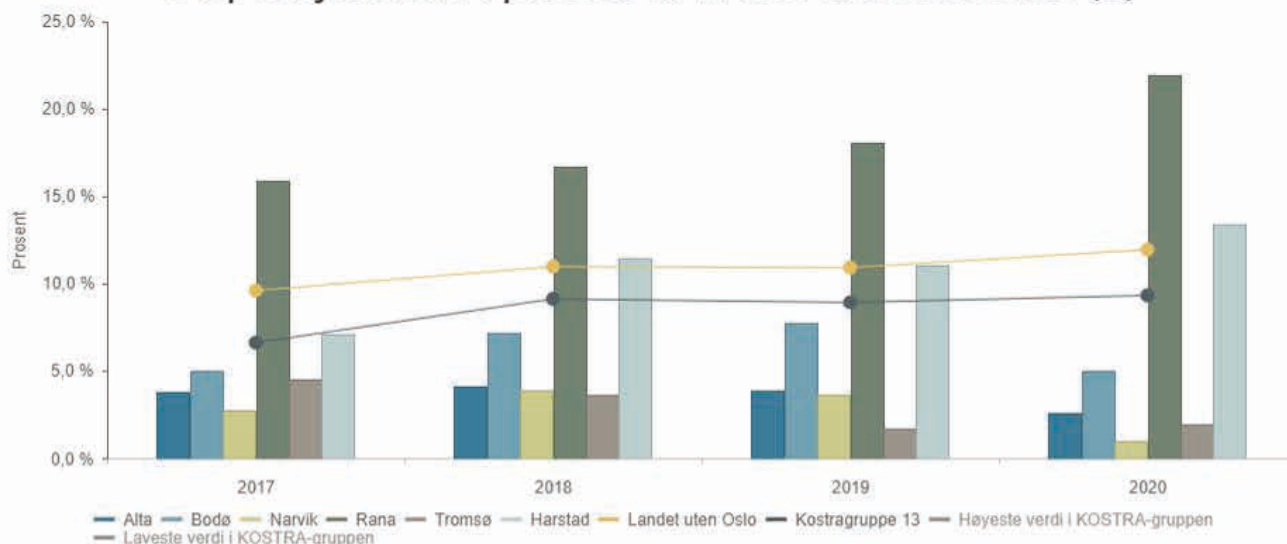
Både landet og Kostragruppe 13 har langt bedre resultat i 2020 enn i 2019.

Handlingsregel nr. 2: Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er frie fond og står til kommunestyrets frie disposisjon.

Kommunen bør til enhver tid ha en "buffer" til å møte uforutsette hendelser, som svikt i inntekter eller økte utgifter. Kommunen vil automatisk sikre denne "bufferen" dersom store deler av et positivt netto driftsresultat årlig avsettes til disposisjonsfond. Når disposisjonsfondet har nådd en viss størrelse, kan fondet bidra til at kommunen i større grad kan egenfinansiere investeringene sine.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2017	2018	2019	2020
Alta	3,8 %	4,1 %	3,9 %	2,6 %
Bodø	5,0 %	7,2 %	7,7 %	5,0 %
Narvik	2,7 %	3,9 %	3,6 %	1,0 %
Rana	15,9 %	16,7 %	18,0 %	21,9 %
Tromsø	4,5 %	3,6 %	1,7 %	1,9 %
Harstad	7,1 %	11,4 %	11,0 %	13,4 %
Landet uten Oslo	9,6 %	11,0 %	10,9 %	11,9 %
Kostragruppe 13	6,6 %	9,1 %	8,9 %	9,3 %

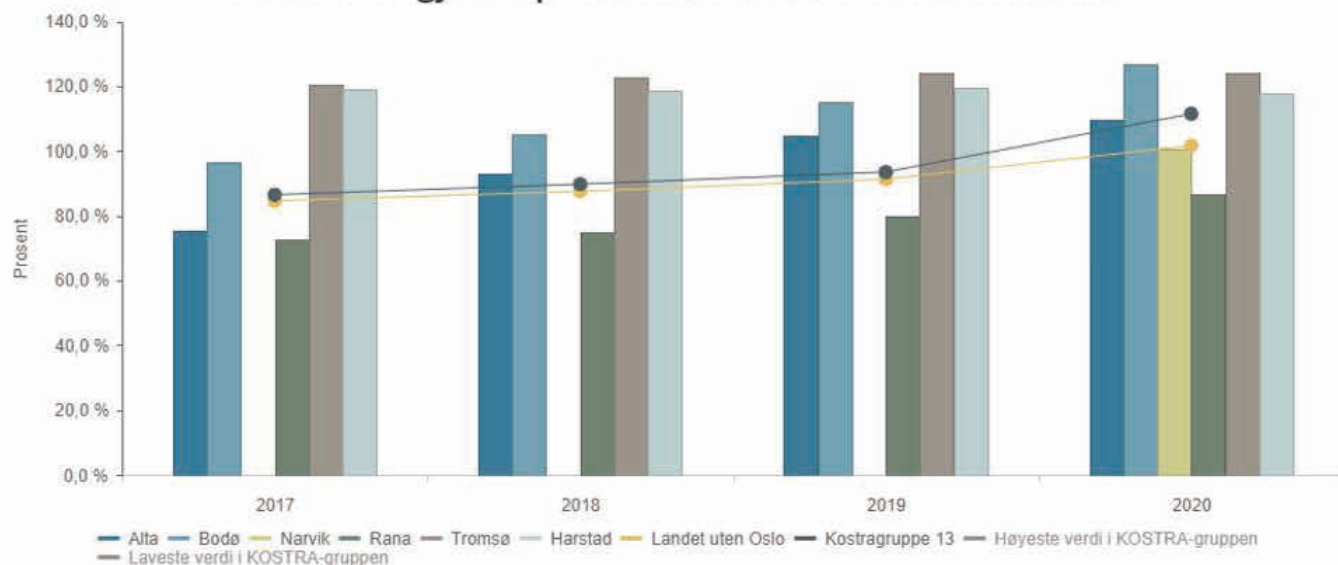
- Tabellen over presenterer konserntall og det betyr at Alta kommune og Alta Havn KF sine regnskap er slått sammen.
- Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter er på 2,6 % for konsernet i 2020. Resultatet er dermed svakere enn det handlingsreglene tilsier (5 %).
- Gjennomsnitt de siste 4 årene er 3,6 %.
- Saldoen på de samlede disposisjonsfondene pr. 31.12.20 er på 43,4 mill. kr.
- Saldoen på bufferfondet per 31.12.20 er på 43,3 mill. kr.
- Saldoen på parkeringsfondet per 31.12.20 er på 130 tusen kr.

Sum disposisjonsfond svekkes i Alta kommune med 25,1 mill. fra 2019 til 2020. Det er ikke avsatt midler til disposisjonsfond hverken i 2019 eller i 2020. Årsaken er at budsjetterte avsetninger til bufferfondet er strøket som følge av regnskapsmessige merforbruk før regnskapsavleggelsen.

Tromsø og Narvik har en mindre andel disposisjonsfond enn Alta. Disse kommunene ser vi også har svakere netto driftsresultat. Både Rana og Harstad har over flere år bygd opp solide disposisjonsfond og har en mer sunn økonomi enn Alta.

Handlingsregel nr. 3: Netto lånegjeld

Kommunes lånegjelda utgjør ved årsskiftet 2,803 mrd. kr., en økning på 249 mill. fra året før.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

- Tabellen over presenterer konserntall og det betyr at Alta kommune og Alta Havn KF sine regnskap er slått sammen.
- Kommunestyret har i handlingsreglene vedtatt at netto lånegjeld ikke skal overstige 80 % av brutto driftsinntekter. Konserntallene viser at netto lånegjeld er på 109,5 %
- Gjennomsnitt de siste 4 årene er 95,6 %.

Netto lånegjeld har de siste årene vært økende. Årsaken til det er store investeringsprosjekt de siste årene. I årene fremover vil netto lånegjeld gå ned som følge av mindre investeringer og mindre låneopptak.

Sammenlignet med de andre kommunene så er ikke netto lånegjeld spesielt høy i Alta.

Handlingsregel nr. 4: Egenkapitalfinansiering av investeringer

	2020	2019	2018	2017
Årets Finansieringsbehov	476 359	738 087	809 002	443 992
Egenkapitalfinansiering	163 346	290 834	259 878	214013
Egenkapitalfinansieringsgrad	34,29 %	39,40 %	32,12 %	48,20 %

Handlingsregelen sier at 30 % av finansieringen av investeringene skal finansieres av egenkapital. På grunn av ekstern finansiering og momskompensasjon så klarer vi dette.

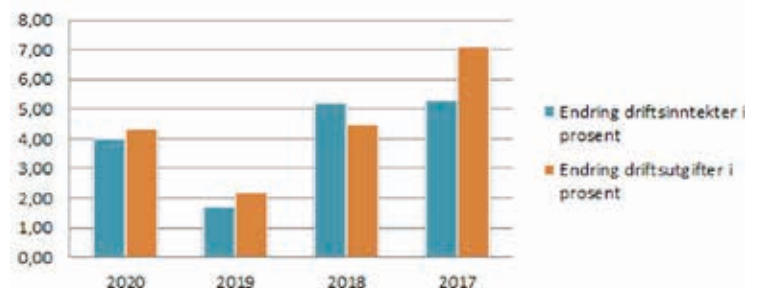
Utviklingen i driftsinntekter og driftsutgifter

Driftsutgiftene øker mer enn driftsinntektene.

Driftsinntektene har en prosentmessig vekst på 4 % i forhold til regnskap 2019. Driftsutgiftene utgjør en prosentmessig vekst på 4,35 % i forhold til regnskap 2019. Driftsutgiftene øker med 88,5 mill. kr., driftsinntektene øker med 82,4 mill. kr. Lønnsutgiftene øker med 24,9 mill. kr. fra 2019 til 2020.

Med unntak av 2018 så har alle år en høyere vekst i utgiftene enn i inntektene. På sikt er dette en svært uheldig utvikling.

Endring driftsinntekter og driftsutgifter
2017 - 2020

Pensjon

Alta kommune har balanseført 2,327mrd. kr. i pensjonsforpliktelser og 2,261 mrd. kr. i pensjonsmidler. Kommunens hovedleverandør for pensjon er KLP, mens pedagogisk personell benytter Statens pensjonskasse.

I løpet av 2020 har premieavvik i Alta kommune økt fra 66,5 mill. kr. til 70,2 mill. kr. Premieavviket øker fordi det er forskjellige regler for hva kommunen skal betale inn i pensjon, og hvor mye vi skal føre som utgift. Premieavviket øker når vi må innbetale mer til pensjonskassene enn vi etter regelverket har lov til å utgiftsføre.

Mot slutten av 2020 fikk vi betydelig kreditnota på tidligere innbetalt premie både fra KLP og SPK. Dette er hovedforklaringen på at premieavviket bare økte med 3,7 millioner i 2020, mens det økte med 33,9 millioner fra 2019 til 2020. Hvis tilbakeføringen av midler til premiefond i 2021 blir på det nivå KLP har varslet, så vil dette anvendes til å dekke premie i 2021 slik at premieavviket reduseres kraftig gjennom 2021.

Koronaeffekter:

Kommunens samlede pensjonskostnad er kraftig redusert fra 2019 til 2020 som følge av den lave lønnsveksten, og derav følgende langsiktig lavere framtidige pensjonsutbetalinger. Sum pensjonskostnader gikk ned fra 116,9 mill. kr. i 2019 til 104,6 mill. kr. i 2020, altså en reduksjon på 12,3 mill. kr. Det var i tråd med prognose fra KLP og SPK opprinnelig budsjettet med en økning i pensjonskostnadene fra 2019 til 2020. Opprinnelig budsjett for pensjon 2020 var på 142,7 mill. kr. Dette ble gjennom året redusert med 16,8 mill. kr. Reduksjonen skjedde i hovedsak i budsjettregulering 1 hvor det ble trukket inn midler fra pensjonsreserven og lønnsreserven på grunn av lavere lønnsvekst til å delfinansiere kommunens covid-19 kostnader. I tillegg ble det i regnskapsrapporten for 3. kvartal varslet om at det var forventet en betydelig innsparing på pensjon ut over den vedtatte reduksjonen.

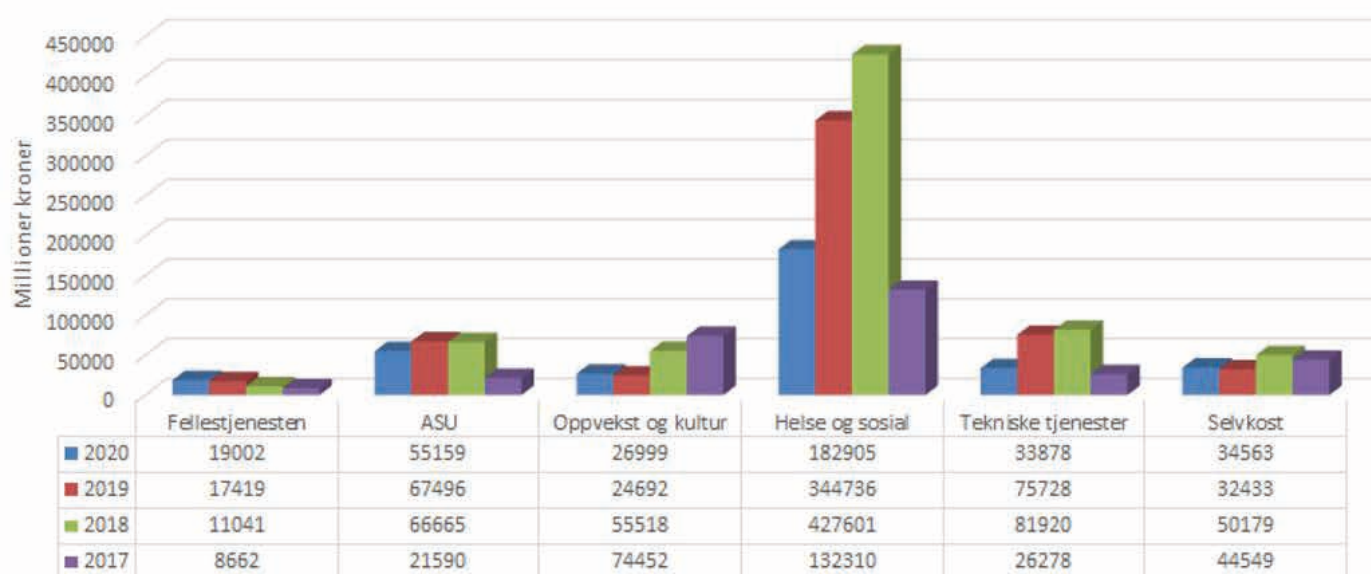
Investering, renter og avdrag

Sum avdrag i drifts- og investeringsregnskapet utgjør 108,4 mill. kr. Utgiftsførte renter er på 59,9 mill. kr.

	2020	2019	2018	2017
Renter	59 895	60 693	46 765	42 942
Avdrag	108 397	100 305	79 929	73 571
Ekstra ordinære avdrag	0	50 000	50 000	50 000
Sum	168 292	210 998	176 694	166 513

I tillegg til dette har Alta kommune dekket renter og avdrag på lånene vedr. Nordlyskatedralen med 4 mill. Dette er i regnskapet bokført som tilskudd, siden lånene står i balansen til Fellelsrådet.

53,7 % av lånegjelda er på fastrenteavtale. Andelen fast rente er redusert med 7,68 prosentpoeng siden 2019.

Investering per tjenesteområde 2017 - 2020

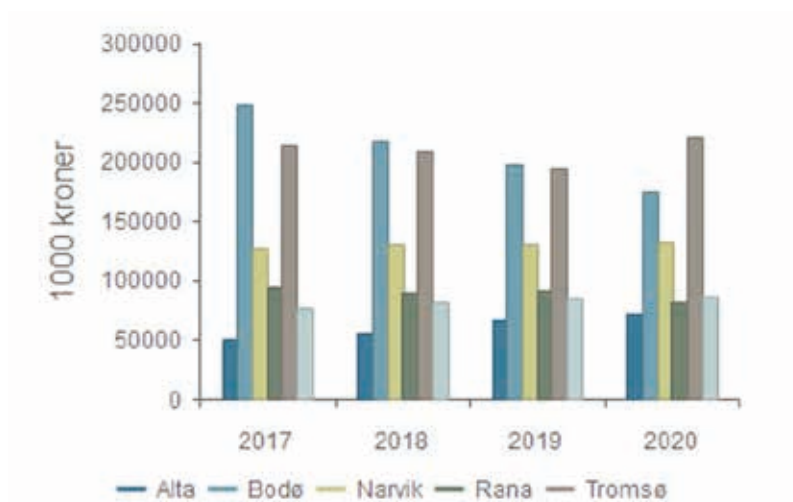
Oversikten viser hvordan investeringskostnadene fordeler seg mellom tjenesteområdene. For å finansiere årets investeringer ble det tatt opp 287 mill. kr. i lån. Av årets låneopptak til ordinære investeringer er 166,2 mill. kr. lån med "grønn" rente til Alta omsorgssenter.

Eiendomsskatt

Alta kommune inntektsførte i 2020 72, 36 mill. kr. i eiendomsskatt. Av dette var 43, 2 mill. fra annen eiendom/næring og det resterende 29, 1 mill. kr. fra boliger og fritidseiendommer.

Sammenlignet med de andre kommunene så tar Alta kommune inn minst i årlig eiendomsskatt.

	2017	2018	2019	2020
Alta	50 169	55 109	67 726	72 360
Bodø	248 822	218 092	197 974	174 719
Narvik	128 249	130 119	130 099	132 296
Rana	94 857	89 645	90 757	82 286
Tromsø	214 648	208 602	194 955	221 382
Harstad	77 510	82 521	84 942	86 565

Eiendomsskatt, annen eiendom	2017	2018	2019	2020
Alta	50 169	55 109	67 726	72 360
Bodø	248 822	218 092	197 974	174 719
Narvik	128 249	130 119	130 099	132 296
Rana	94 857	89 645	90 757	82 286
Tromsø	214 648	208 602	194 955	221 382
Harstad	77 510	82 521	84 942	86 565

Eiendomsskatt, boliger og fritidseiendommer	2017	2018	2019	2020
Alta	50 169	55 109	67 726	72 360
Bodø	248 822	218 092	197 974	174 719
Narvik	128 249	130 119	130 099	132 296
Rana	94 857	89 645	90 757	82 286
Tromsø	214 648	208 602	194 955	221 382
Harstad	77 510	82 521	84 942	86 565

Økonomisk hovedoversikt - Driftsregnskap

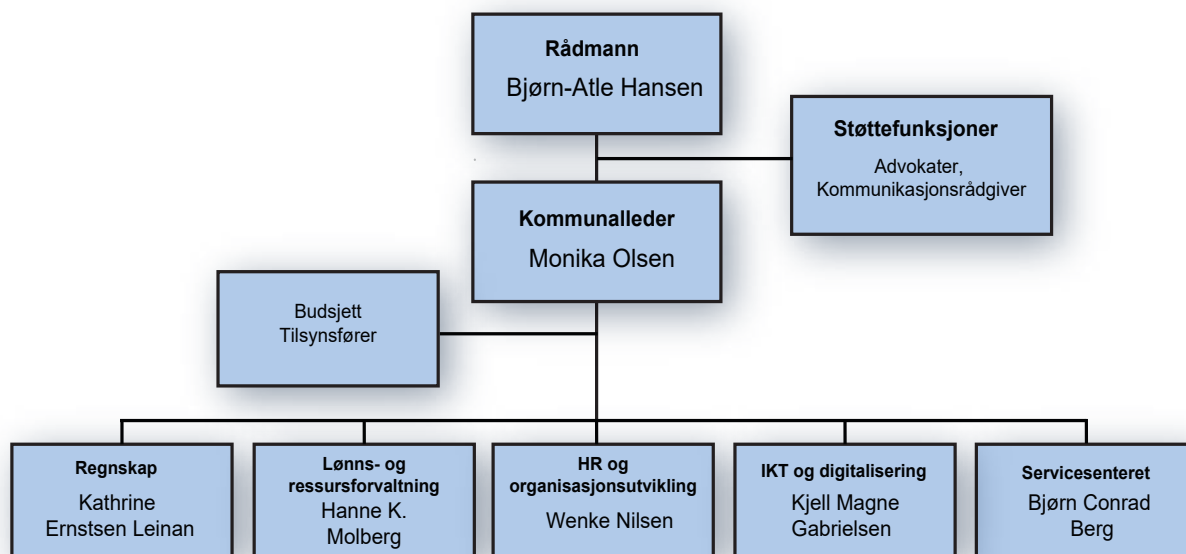
	Regnskap	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett
Driftsinntekter			
Rammetilskudd	-826 926 586	-835 688 000	-813 159 000
Inntekts- og formuesskatt	-557 939 269	-544 082 000	-556 572 000
Eiendomsskatt	-72 359 453	-70 300 000	-80 000 000
Andre skatteinntekter	-6 930 143	-7 046 000	-236 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-87 578 503	-93 683 000	-61 242 000
Overføringer og tilskudd fra andre	-350 527 307	-351 885 000	-255 449 000
Brukerbetalinger	-55 928 726	-57 021 000	-59 615 000
Salgs- og leieinntekter	-196 424 755	-200 876 000	-205 803 000
Sum Driftsinntekter	-2 154 614 742	-2 160 581 000	-2 032 076 000
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	1 121 631 577	1 140 350 000	1 101 657 000
Sosiale utgifter	106 297 788	128 013 000	144 539 000
Kjøp av varer og tjenester	667 268 336	609 056 000	534 339 000
Overføringer og tilskudd til andre	126 085 567	130 036 000	103 109 000
Avskrivninger	109 858 763	109 928 000	96 877 000
Fordelte utgifter			
Sum Driftsutgifter	2 131 142 031	2 117 383 000	1 980 521 000
Brutto driftsresultat	-23 472 711	-43 198 000	-51 555 000
Renteinntekter	-14 928 936	-13 359 000	-18 575 000
Utbytter	-16 908	-15 000	-15 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler			
Renteutgifter	65 786 781	65 233 000	76 507 000
Avdrag på lån	89 277 625	89 632 000	89 502 000
Netto finansutgifter	140 118 561	141 491 000	147 419 000
Motpost avskrivninger	-109 858 763	-109 928 000	-96 877 000
Netto driftsresultat	6 787 087	-11 635 000	-1 013 000
Overføring til investering		4 346 000	5 742 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	7 848 062	9 881 000	-2 688 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-24 909 829	-12 669 796	-2 041 000
Dekning av tidligere års merforbruk	10 274 681	10 077 796	
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-6 787 087	11 635 000	1 013 000

Økonomisk hovedoversikt - Investeringsregnskap

Tall i 1000 kr	Regnskap	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett
Investeringsutgifter			
Investering i varige driftsmidler	361 620 007	388 030 004	550 014 000
Tilskudd til andres investeringer	5 978 801	3 520 000	-
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 357 420	4 357 955	5 742 000
Utlån av egne midler	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-
Sum investeringsutgifter	371 956 228	395 907 959	555 756 000
Investeringsinntekter			
Kompensasjon for merverdiavgift	-56 113 681	-60 708 000	-70 832 000
Tilskudd fra andre	-17 182 786	-3 133 000	-328 724 000
Salg av varige driftsmidler	-41 368 029	-36 271 000	-100 100 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-
Utdeling fra selskaper	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-
Bruk av lån	-259 137 785	-290 922 000	-49 808 000
Sum investeringsinntekter	-373 802 283	-391 034 000	-549 464 000
Videreutlån	57 479 854	70 000 000	40 000 000
Bruk av lån til videre utlån	-57 479 854	-70 000 000	-40 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	20 379 159	20 373 000	20 174 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-49 275 686	-35 503 000	-20 174 000
Netto utgifter videreutlån	-28 896 527	-15 130 000	-
Overføring fra driftsregnskap	-11 850	-4 357 955	-5 742 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	29 588 510	13 905 000	-550 000
Netto avsetninger til eller bruk av ubundne investeringsfond	1 165 922	708 996	-
Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	30 742 582	10 256 041	-6 292 000

7. Fellestjenesten

1. Bemanning

Avdeling	Antall
Servicesenteret	16,05
IKT og digitalisering	12
Regnskap	14
Lønns- og ressursforvaltning	11,2
HR og organisasjonsutvikling	7,8
Budsjett	4
Rådmannskontoret	6,8
Sum ansatte 31.12.20	71,85

Fellestjenesten arbeider primært mot fire målgrupper og har en felles støtte-, veileder- og fagfunksjon for hele organisasjonen. Den sentrale hovedoppgaven er å tilrettelegge for god politisk og administrativ styring, samt ivareta en rekke fellesfunksjoner på vegne av hele organisasjonen.

- Fellestjenesten skal tilrettelegge for at de folkevalgte kan drive god politisk styring. Dette skjer blant annet gjennom utarbeidelse av politiske beslutningsgrunnlag og sekretariatstjenester.
- Fellestjenesten skal bistå rådmannen med å sikre god administrativ styring. Dette skjer blant annet gjennom å utarbeide helhetlige og koordinerte administrative beslutningsgrunnlag.
- Fellestjenesten har en sentral rolle med å tilrettelegge for at organisasjonen for øvrig kan utøve sine oppgaver på en effektiv måte, herunder et overordnet ansvar for å drive lederstøtte, veiledning og rådgivning for kommunens ansatte og ledere.
- Fellestjenesten yter tjenester direkte til innbyggerne, slik som for eksempel kommunikasjon og arkiv- og innsynstjenester.

2. Utvikling og utfordringer

Vi skal forbedre våre arbeidsprosesser og effektivisere forvaltningen

Det legges i dag stor vekt på digitalisering som virkemiddel for å sikre en bedre kvalitet på tjenestene, og mindre ressurskrevende tjenesteproduksjon. Det er en nasjonal målsetting at digital kommunikasjon og digitale tjenester skal være hovedregelen i det offentlige Norge.

Det ble i 2019 besluttet å igangsette en prosess med konkurranseutsetting av digitale verktøy innen økonomi, lønn og HR. Målet var å få på plass et helhetlig system der samhandlingen mellom økonomi- og personalforvaltningen optimaliseres, herunder rapportering, budsjettering, fraværsoppfølging, avviksbehandling, rekruttering og kompetanseplanlegging med mer. I 2020 pågikk forarbeidet med kartlegging av systemer og involvering av berørte kjernebrukere. Konkurranseutsetting ble gjennomført og det ble inngått avtale med Visma og Framsikt.

I Framsikt får ledere en enklere og mer intuitiv rapporteringsløsning, som vil være et bidrag til bedre økonomistyring. Visma Enterprise blir kommunens lønns-, personal- og økonomisystem. Løsningen gir en betydelig mer digitalisert hverdag med blant annet elektroniske arbeidsavtaler, timeregistrering og reiseregninger. Ledere kan på en enkel måte få oversikt over sine ansatte og mange av dagens manuelle prosesser i forhold til personaloppfølging vil bli digitale. Ved å gjøre disse to anskaffelsene har Alta kommune en mer helhetlig digital løsning som gjør at våre ledere får en enklere hverdag, samtidig som vi får bedre kvalitet på våre data.

Arbeidet med innføring av PCer og nettbrett i skolen fortsatte i 2020 med målsetning at alle elever skal ha eget digitalt enhet innen 2022.

COVID-19 har ført en økt digitalisering på flere tjenesteområder. Pandemien og medfølgende nedstenging førte til implementering av nyere løsninger for hjemmekontor, digitale møter, fjernundervisning med Zoom og Teams, digitale konsultasjoner og smittesporing med mer.

Det er foretatt en fornyelse av plattform med nyere operativsystemer og tilhørende serverinfrastruktur. Dette er kontinuerlig arbeid som skal sikre nødvendige system stabilitet og sikkerhet.

IKT og digitalisering har i 2020 fokusert på økt effektivisering av sine tjenester ved å etablere bruker-vennlig selvbetjening med bakenforliggende automatisering. Det er innført nytt system for sikker nullstilling av passord og to-faktor autentisering for behandling av personsensitive data.

Vi fortsetter å tilrettelegge for god virksomhetsstyring

Fellestjenesten har ansvar for å tilrettelegge for god virksomhetsstyring i hele organisasjonen.

Dette krever at ledelsen har riktig og relevant informasjon til å ta beslutninger, at overordnede mål følges opp i organisasjonen og at styringsprosessene er effektive med bruk av tjenlige digitale verktøy.

Alta kommune sender og mottar post digitalt, og innbyggerne mottar brev i Altinn, Digipost eller Eboks utfra eget valg. Innbyggere kan også velge å reservere seg fra digital post og vil da motta brevet i postkassen. Servicesenteret har ansvar for implementering og drift av denne tjenesten.

I 2020 ble det sendt ut 27317 sendinger gjennom denne tjenesten og 64% av disse ble lest digitalt. Det er hyggelig lesning at stadig flere innbyggere velger å lese brev digitalt.

	2018	2019	2020
Brev lest digitalt	5551	7715	17442
Brev sendt til print	5481	6029	9875
Totalt antall brev	11032	13744	27317
Andel i % lest digitalt	50	56	64

Alta kommune har deltatt i KS programmet «Klarspråk» i perioden 2015-2020. Målet har vært å kommunisere med innbyggerne på en klar og lettforståelig måte. Dette har vært et av flere bidrag inn mot økt kvalitet på tjenester og saksbehandling, samtidig som det bidrar til mer offentlighet. I perioden er det utarbeidet en felles språkprofil for alle ansatte i Alta kommune som et hjelpemiddel for alle som skriver brev, e-post, saksdokumenter, nettinformasjon eller lignende.

Alta kommune oppgraderte sitt Sak- og arkivsystem i 2019. Med Elements sikkert flersonearkiv får alle ansatte i Alta kommune tilgang til et fullelektronisk saksbehandlingsverktøy. I løpet av 2020 fikk alle skoler tilgang og opplæring i systemet og tok det i bruk.

Kommunen skal arbeide helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap. Beredskap følger styringssystemet i Alta kommune gjennom prinsippene om ansvar, nærhet, likhet og samvirke i hverdagen, som i krisesituasjoner. 2020 ble et utfordrende år for kommunens kriseledelse og øvrig beredskap. Korona, kvikkleireskred og storflom har preget Alta kommune i 2020. I beredskapsarbeidet støtter kommunen seg til ulike verktøy for å håndtere kriser. CIM er et verktøy som tilrettelegger for samhandling mellom de ulike aktørene som er involvert i en krisesituasjonen. Verktøyet ivaretar arbeidet med risikoanalyser, sikkerhet, beredskap og krisehåndtering. I uønskede hendelser gir CIM støtte i arbeidet med loggføring, informasjonsdeling, varsling og mobilisering.

Vi endrer oss og er i omstilling

Omstillingsprosjekt ble igangsatt i 2017. Til sammen har kommunestyret vedtatt å iverksette tiltak på tvers av tjenestekområdene for til sammen 93,2 mill. kr. Dette fordeles på 102 ulike tiltak. De største endringene vil komme innen pleie og omsorg der store deler av tjenesteproduksjonen knyttet til institusjonsdrift og hjemmebasert omsorg legges om.

Arbeidet har vært høyt prioritert og mange har vært involvert i arbeidet. Å gjennomføre endring er et lederansvar. Kommunen har et eget omstillingsteamet som er satt sammen av personer som innehar høy kompetanse på ulike fagområder. Dette teamet fungerer som en kompetansebase for lederne og bistår lederne ute i virksomhetene.

i 2020 pågikk det en omorganisering i Fellestjenesten og det ble gjort endringer på flere avdelinger. Det ble opprettet en helt ny avdeling, Lønns- og ressursforvaltning. Personalavdelingen ble omgjort til en utviklingsavdeling for HR og organisasjonsutvikling og innkjøp ble lagt inn under regnskapsavdelingen. Skatt og innfordring ble lagt ned som egen avdeling da skatteoppkreverfunksjonen ble virksomhetsoverdradd til staten fra 1. november. Budsjett ble direkte underlagt kommunalleder.

Vi utvikler vår arbeidsgiverpolitikk med fokus på HMS og kompetanse

Med arbeidsgiverpolitikk menes de verdier, holdninger og handlinger Alta kommune som arbeidsgiver skal ha overfor de ansatte. Kommunes ansatte innehar kompetanse som bidrar til velferd og verdiskapning. Denne kompetansen er kommunens viktigste strategiske ressurs og det er derfor svært viktig at vi har fokus på dette.

Vårt arbeidsgiverpolitiske dokument er overordnet, og beskriver tilstander vi ønsker å oppnå. Det jobbes kontinuerlig med å få nedfelt og revidert de ulike planene i arbeidsgiverpolitikken. I 2020 var det HMS og kompetanse som hadde størst fokus.

Alta kommune anskaffet i 2019 et digitalt avvikssystem Quality Manager + (QM+). I 2020 ble det jobbet med å få systemet implementert i organisasjonen. QM+ er Alta kommunes digitale system for melding av uønskede hendelser, avvik og forbedringer. Fordelen med et digitalt system er at systemet overtar, følger prosessen, og varsler de involverte automatisk. Det rapporteres jevnlig til AMU med mål om å forebygge og treffe tiltak der behovet er størst. Rapporter skal være nyttige helt ned på avdelingsnivå i forhold til å avdekke, rette opp i og forebygge/forbedre forhold på arbeidsstedet.

Vi har også utarbeidet en digital HMS håndbok. Håndboken beskriver Alta kommunes systematiske internkontrollsystem for HMS arbeid, med overordnede mål, retningslinjer, samt informasjon om hvilke funksjoner som inngår i vårt helhetlige HMS system. Alle ledere er forpliktet til å kjenne overordnet HMS forskrift og jobbe i tråd med kommunens overordnede mål og retningslinjer for HMS. Håndboken skal sørge for at kommunen til enhver tid har et godt og oversiktlig og etterprøvbart internkontrollsystem for HMS og skal sikre at hele kommunen jobber mot felles mål innenfor HMS i et forebyggingsperspektiv. Bruk av felles prosedyrer, rutiner, tydelig ansvarsfordeling og enkel tilgang til informasjon, forenkler både HMS arbeidet og gir muligheter for medvirkning.

Det må hele tiden jobbes aktivt med å rekruttere, utvikle og beholde nødvendig arbeidskraft og kompetanse. Utarbeidelse av kompetanse og rekrutteringsplaner sees i sammenheng med implementeringen av arbeidsgiverpolitikken. Målet er at kartleggingsarbeidet og kompetanseplanene skal være et viktig verktøy i rekrutterings- og stabiliseringsarbeidet framover. Det ble i 2019 utarbeidet overordnet kompetanseplan for Alta kommune. I 2020 skulle tjenestekområdene utarbeide sine egne kompetanseplaner. Virksomhetene er i gang med å kartlegge kompetanse og har tatt i bruk Dossier som verktøy for kompetansekartlegging. Det har vært et pilotprosjekt på brann og oppvekst og kultur hvor vi har tatt i bruk kompetanseplaner.

Det ble i 2020 tildelt utdanningsstøtte for studenter som tar utdanning innen følgende yrker: sykepleier, helsesøster, vernepleier, lærer og barnehagelærer. Av 41 søkere var det 34 søknader som ble godkjent i henhold til kriteriene. Alle mottok kr. 15 000 kr. i 2020.

Alta kommune gjennomfører medarbeiderundersøkelser annen hvert år. 2020 var året for den tredje 10-faktor undersøkelsen. Slik ble det ikke. Koronasituasjonen og de store organisasjonsendringene innen helse og sosial medførte at arbeidet ble utsatt til høsten 2021. Undersøkelsen skal danne grunnlag for medarbeider-, organisasjons-, og lederutvikling.

Fellestjenesten gjennomfører årlig en rekke kurs innen HMS, rekruttering/tilsetning, rutiner og reglementer, økonomi og andre relevante tema. I 2020 ble det gjennomført færre kurs enn tidligere år på grunn av korona. Det vi kan lære og det vi må prioritere fremover er å utarbeide digitale kurs som kan gjennomføres når det måtte passe.

Vi ønsker flere lærlinger

Kommunestyret vedtok i budsjettvedtak for 2017 at antall lærlinger skal økes, med et mål om 100 lærlinger i 2020. Inntak av lærlinger innen tjenesteområde for Helse og sosial prioriteres.

Pr. 31.12.20 er det totalt 78 lærlinger fordelt i 4 kommuner og 4 private bedrifter, i Alta kommune er det 55 lærlinger. Nordkapp kommune; 8, Måsøy kommune; 4, Loppa kommune; 1, Hasvik kommune; 0. De resterende er i Stiftelsen Betania, Breverud barnehage, Åsen barnehage, Nyland barnehage.

Følgende fag: Helsearbeiderfaget, Barne- og ungdomsarbeiderfaget, IKT- servicefaget, Maskinførerfaget, Institusjonskokkfaget. Vi tar imot alle som ønsker lærlingeplass, og rekrutteringen fra videregående skole avgjør inntaket.

Vi skal utarbeide en anskaffelsesstrategi

Alta kommune kjøper årlig varer og tjenester for ca. 600 mill. kr. Dette utgjør en stor del av det totale årsbudsjettet. Det er derfor svært viktig at kommunens anskaffelser gjøres til lavest mulig totalkostnad. Vi har de siste årene hatt stort fokus på konkurransegjennomføringen i anskaffelsene og digitalisering av prosessene. Her er vi kommet langt.

Målet i 2020 var å ferdigstille en anskaffelsesstrategi. En slik strategi er et sett av grunnleggende langsiktige mål for anskaffelsesfunksjonen der hensikten er å øke verdiskapningen i kommunens anskaffelser gjennom klare mål, planer og aktiviteter. Dette arbeidet ble ikke igangsatt og ble utsatt til i 2021.

Små og store begivenheter

- Monika Olsen ble tilsatt som ny kommunalleder for Fellestjenesten
- Ny organisering av Fellestjenesten
- Ansvar for skatteinnkrevingen ble overført til staten fra 1. november
- Vi konkurranseutsatte våre kjerneverktøy innen økonomi, lønn og HR og inngikk avtale med Visma og Framsikt
- Fellestjenesten reduserte sitt sykefravær fra 6,1 % i 2019 til 5,6 % i 2020
 - Koronasituasjonene satte fart i bruken av digitale møter
 - Alta kommune foretok 17 velser i 2020, 19 velser i 2019
 - Nærværspisen for 2020 gikk til virksomhet for renhold

3. Regnskapsresultat

Tall i 1000 kr	Regnskap 2020	Forbruk i %	Revidert Budsjett 2020	Oppr. Budsjett 2020	Regnskap 2019
Konto (T)					
Salgsinntekter	-4 377	100,4	-4 361	-2 536	-6 622
Refusjoner	-18 249	100,0	-18 243	-12 233	-16 655
Overføringer	-1 657	100,0	-1 657	-1 904	-5 507
Finansinntekter	-444	100,2	-443	0	-924
Sum inntekter	-24 727	100,1	-24 704	-16 673	-29 707
Lønn	66 048	96,3	68 562	62 822	66 851
Varer/tj. inkl.i komm.egen prod.	25 708	95,9	26 804	23 739	26 028
Varer/tj. erst.komm.egen prod.	1 239	95,5	1 297	1 117	988
Overføringer	10 475	91,5	11 453	8 237	11 791
Finansutgifter	7 255	100,1	7 247	6 266	7 055
Sum utgifter	110 725	96,0	115 363	102 181	112 714
110 - FELLESTJENESTENE	85 998	94,9	90 659	85 508	83 007

4. Avviksforklaring

- Tjenesteområdet har et netto mindre forbruk på 4,6 mill.

Fellestjenesten hadde i 2020 et krav om å spare inn 2,6 mill. som følge av omstillingsprosjektet. Dette ble løst ved å trekke inn en lederstilling på budsjett og innkjøp, en rådgiverstilling på personal og en 60 % stilling på lønn og regnskap. Resterende ble dekket inn fra ulike poster. Mindreforbruket kan foreløpig forklares slik:

- Innsparing lønn som følge av omstilling og vakante stillinger 2,6 mill.
- Inntekten for refusjon fra fylkeskommunen i forbindelse med lærlingtilskuddet har vært for lavt budsjettert. Økt inntekt kr 1 mill.
- Diverse innsparinger kjøp av varer og tjenester 0,4 mill.
- Som en konsekvens av korona, innsparing på reiser og kurs 0,6 mill.

5. Nøkkeltall

	Alta	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostra-gruppe 13
Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B)	2 267	2 217	4 474	2 333	2 703	2 523	2 995	1 491
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B)	3 932	4 681	6 226	3 944	3 923	4 356	5 016	3 256
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg (B)	4,4 %	5,9 %	7,3 %	5,8 %	5,5 %	5,4 %	6,7 %	3,8 %

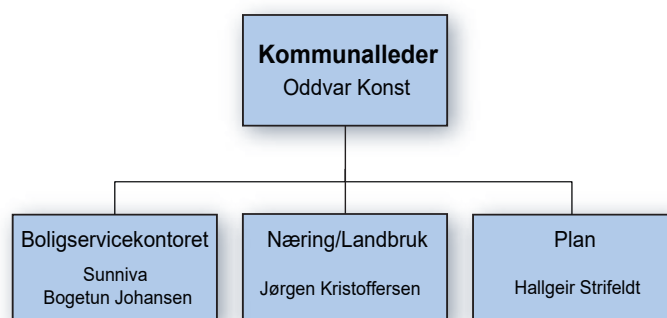
Utgifter til administrasjon og styring er å finne i alle tjenesteområdene fordelt etter forbruk.

4,4 % av totale netto driftsutgifter ble i 2020 brukt til administrasjon og styring. Ser vi til de andre kommunene så bruker vi mindre enn andre kommuner til dette formålet, mens KOSTRA gruppe 13 brukte 3,8 %.

I kroner per innbygger bruker Alta minst, mens Narvik bruker mest.

Lønnsutgiftene viser at Alta har lave utgifter i kr. per innbygger og ligger vesentlig under landet og de andre sammenlignbare kommunene. Bodø bruker minst.

8. Samfunnsutvikling

1. Bemanning

Avdelingen for samfunnsutvikling omfatter samfunns- og arealplanlegging, næringsutvikling, skog- og landbruk, grunnforvaltning, utbyggingsavtaler, folkehelse, boligservicekontor og ulike prosjekter.

Avdelingen er kommunens redskap for utvikling og vekst i Altasamfunnet, og for politisk og administrativ ledelse i strategiske og overordnede saker vedrørende samfunnsutvikling.

I denne vide definisjonen inngår å ivareta kommunens interesser på flere samfunnsområder, som blant annet samferdsel og ikke minst ivareta Alta's rolle i utviklingen i regionen. Avdelingen har en særskilt rolle i og følge med på samfunnsutviklingen lokalt, regionalt, nasjonalt for å ivareta kommunens interesser. I dette ligger også å være oppdatert på alt fra internasjonale trender, til samarbeid som påvirker samfunnsutvikling lokalt.

Dette innebærer at avdelingen må inneha god kompetanse på flere fagområder, samt analytisk kompetanse som kan understøtte strategiske vurderinger i ulike saker.

2. Utvikling og utfordringer

Næringsarealer

Alta kommune lyste ut tomtene på Skillemo i 2020, og søknadsmengden var stor. Over 40 næringsaktører, også utenfor Alta, søkte opsjon på tomter. De første ønsker å komme i gang så raskt som mulig. med dette som bakgrunn bevilget kommunestyret i budsjettet for 2021 1 million kroner til å starte detaljplanleggingen av del 2 på Skillemo.

For Langnes Næringsområde er det gitt opsjon til Langnes Laks som planlegger fullskala, landbasert oppdrett. De er igang med detaljregulering av området.

Alta høyden Industriområde er et privat felt, der reguleringsplanen ble vedtatt i 2020 og feltet bygges ut i 2021. Dette gir i underkant av 20 bynære næringstomter.

Tilgang til næringsarealer er et særdeles viktig vekstkriterium for Alta's næringsliv, og dermed Alta som samfunn. I tillegg til Skillemo, må fremskaffelsen av sjønært industriareal ha fokus kommende år. Når det gjelder areal til handel/forretning er dette ivaretatt i reguleringsplan/områdeplaner for sentrumsområdene. På Alta sentrum er det f.eks fortsatt over 300 000 kvm som kan bygges ut i tråd med planen.

Det er umulig å komme utenom påvirkningen pandemien har hatt på nærings- og samfunnsliv.

For Alta del var de to første månedene i 2020 et klart tegn på det dette kom til å bli et meget godt år for næringslivet. Dette ut fra at skatteinngangen i Alta i januar og februar var historisk høy, vurdert opp mot nasjonal skatteinngang. Dette tydet på en høy aktivitet i næringslivet, og for vinterturismen skulle vi nå ta ut effekten av mange år med salgs- og markedsføringsarbeid. Antallet anløp av vintercruise var svært høyt. Som kom 12 mars 2020!

Innledningsvis i krisen var det et bredt fokus på næringslivet generelt, men sett i ettertid er det noen bransjer som er særlig berørt. I første omgang mistet reiselivet så å si alt kundegrunnlag og måtte omstille, videre har smittevern og skjenkestopp medført store konsekvenser for serveringssteder og kulturliv.

Reiselivsnæringen har benyttet denne krisen til omstilling og reinvesteringer. Nye produkter er utviklet, lokale gjester er blitt mer viktig og det investeres i nybygg og nye fasiliteter. Når restriksjonene forhåpentligvis letter i 2021, vil derfor denne næringen være bedre rustet enn tidligere til å ta imot nye gjester. Krisemidler fra Staten som er tilført kommunene har blitt benyttet direkte inn mot næringslivet. For eksempel «Skap en gjest», der reiselivsbedriftene fikk benyttet eget tilbud og hvor gjester var skoleklasser og barnehager i Alta. Dette medførte omsetning i en stor del av verdikjeden i reiselivet, fra transportører, leverandører og selvsagt reiselivsbedriften selv. Et bedre rustet reiseliv etter pandemien forutsetter imidlertid at statens økonomiske krisepakke «treffer» riktig og opprettholdes slik at bedriftene unngår for store tap.

Innen bygg- og anlegg som utgjør om lag 20% av arbeidsstyrken i Alta har flere tiltak hjulpet. Lokalt har «gryteklare» prosjektet blitt løftet frem tidsmessig og kommet til utførelse i 2020, samtidig har restriksjoner for innenlandsreiser og utenlandsk arbeidskraft blitt tilpasset slik at denne næringen har kunne operere tilnærmet som vanlig – innenfor strenge smittevernsregler.

For handelsnæringen har pandemien medføre noen restriksjoner, men samtidig har kundene benyttet «feriepenger» til andre ting ettersom strenge reiserestriksjoner har vært innført.

På tross av pandemien har også investeringslysten i Altasamfunnet blitt opprettholdt. Utlysningen av næringstomter på Skillemo medførte stor søknad på tomter, det er gitt 116 IG (igangsettingstillatelser) til boliger og flere industriaktører som Langnes Laks, Sibelco og Nussir har opprettholdt sine investeringsplaner. Samlet sett er det snakk om 4-5 mrd i investeringer og ca 500 arbeidsplasser - om alt slår inn de neste 4-6 årene.

2020 har vært en stor påkjenning for noen bransjer, men samlet sett var frykten for større konsekvenser stor våren 2020 sammenlignet med hvordan situasjonen etterhvert ble totalt sett.

Teknologiutvikling

Ny smart by strategi for Alta kommune ble vedtatt av kommunestyret i september 2019 og som en oppfølging av dette nedsatte Rådmannen et tverrfaglig Digitaliseringsråd i 2020. Hensikten med rådet er å få en bedre oversikt over status internt i kommunens organisasjon, samt å vurdere nye muligheter for forbedring og effektivisering.

Alta Kommunes Smarthus på Altagård, ble i 2020 besluttet flyttet til campus ved UiT. Smarthuset er en arena for testing/utprøving av velferdsteknologiske løsninger som kan tas inn i drift innen helse og omsorg. Flyttingen medfører bedre nærhet til egne institusjoner (AOS), samarbeid med UiT innen bl.a. helsefaglig utdanning. Det ligger også en strategisk tenkning bak å samle miljøet som jobber med velferdsteknologi med ViA - visualiseringscenteret knyttet til bygg- og anlegg. Implementering av velferdsteknologi i renoveringsprosjekter og nye byggeprosjekter, både for bolig- og helseprosjekter, forventes å gi positive synergier. I denne utviklingen er også kommunens leverandører sentral, og viktig for at løsninger skal kunne implementeres i tjenesten.

Kommunen er fortsatt medlem i Smart Construction Cluster, som er et samarbeidsorgan mellom næringsaktører, offentlig sektor og utviklingsaktører. For kommunens del er dette særlig rettet mot utvikling og forbedring i våre utbyggingsprosjekter og i plan- og byggesaksbehandlingen.

Videreføring av Kompetansefylke Laks (Laksefylken) har medført at flere kommuner involveres bl.a. gjennom Vest Finnmark Rådet, som også er inne med finansiering. Det er gjennomført prosjekter der teknologi er sentralt i sporing og strømningsanalyser. Laksefylken bidrar til økt kunnskap i forvaltningen av kystsonene i regionen. Teknologikutviklingen og nye løsninger går nå så fort at nøkkelordet i fremtiden er å være fleksibel.

Små og store begivenheter

- Boligservicekontoret etablert høsten 2020.
 - Kommuneplanen til sluttbehandling i desember 2020
- Utlysning av næringstomter på Skillemo - mange søknader.
- Utlysning av tomter på Skogheim og Holstbakken Øst
 - Covid 19 midler - "Skap en gjest" - meget vellykket tiltak.
- Landbasert opprett under planlegging av Langnes Laks.

Hvordan sikre videre vekst?

Utfordringsbildet knyttet til denne overskriften har endret seg betydelig i 2020. Ved inngangen til 2020 så det meste veldig bra ut, og skatteinngangen ved starten på 2020 var et tydelig tegn på en svært høy aktivitet i Alta. Vinterturismen var på et høydepunkt, bygg- og anlegg gikk godt og forberedelsene til Borealis 2020 godt i gang. Så kom mars måned og covid-19!

På tross av pandemien har satsingen og investeringer innen reiseliv i Alta vært påtakelig i 2020. Sorrisniva bygger ut, Norwegian Adventure viderefører prosjektet på Årøya, PNH Norway satser både på Jansnes, i Alta og på Skaidi, Trasti og Trine bygger ut, Boazzo Sami Siida har åpnet i nye lokaler osv osv. Omstillingsevnen og viljen har vært stor og bransjen er på mange måter godt rustet til å møte fremtiden. Samtidig er det også slik at denne bransjen fikk noen gode måneder i 2020, før pandemien. I 2021 er dette annerledes.

I 2020 har også Nussir annonsert oppstart (Repparfjord), Langnes Laks ønsker å komme i produksjon så raskt som mulig, lokale IT virksomheter har stort behov for kompetent personell og Sibelco ønsker å oppgradere betydelig på Stjernøya. I sum viser dette et betydelig behov for arbeidskraft i årene fremover, og det er viktig å bemerke at kravet til type kompetanse endres. Sistnevnte er en utfordring i hele Nord Norge, og for Altas del er dette også viktig. Flere virksomheter er flinke til å skape arbeidsplasser, men kompetansen som etterspørres er i liten grad å finne i Alta. Det er i 2020 derfor tatt initiativ til et møte der næringene får møte fylkeskommunen og UiT, som de største leverandørene i regionen mht kompetanse. Hensikten er at utdanningssektoren i best mulig grad skal være forberedt på de behov som melder seg.

3. Regnskapsresultat

Tall i 1000 kr	Regnskap 2020	Forbruk i %	Revidert Budsjett 2020	Oppr. Budsjett 2020	Regnskap 2019
Konto (T)					
Salgsinntekter	-1 900	110,9	-1 714	-1 679	-1 472
Refusjoner	-3 145	98,9	-3 179	-1 622	-3 293
Overføringer					
Finansinntekter	-770	100,5	-766	-100	-1 346
Sum inntekter	-5 816	102,8	-5 659	-3 401	-6 112
Lønn	13 244	96,4	13 740	12 890	13 201
Varer/tj. inkl.i komm.egen prod.	3 322	99,2	3 349	2 031	3 269
Varer/tj. erst.komm.egen prod.	51	100,0	51	0	0
Overføringer	3 083	89,8	3 432	4 141	3 547
Finansutgifter	1 960	100,0	1 960	304	1 718
Sum utgifter	21 660	96,1	22 532	19 366	21 735
116 - SAMFUNNSUTVIKLING	15 845	93,9	16 873	15 965	15 623

4. Avviksforklaring

- Tjenesteområdet har et netto mindre forbruk på 1,0 mill.

Hovedkilden til besparelsen er at vi ikke kom i gang med Boligservicekontoret etter gitte datoer som først antatt. Dette har gitt oss en besparelse på ca. 0,5 mill. Resten av besparelsen på ca. 0,5 mill. kommer fra næringsutvikling. Vi har fått inn omtrent like mange søknader som tidligere år, som utløser tilskudd fra næringsutvikling, men utbetalingene har ikke vært som forventet.

5. Nøkkeltall

	Alta	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Kommunal næringsvirksomhet brutto investeringsutgifter beløp pr. innb (kr)	0	40	703	0	2	816	220	71
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr. innb (kr)	140	68	115	89	43	61	123	0
Netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand for næringslivet i prosent av samlede netto (B)	0,2 %	0,0 %	0,2 %	-0,3 %	0,1 %	0,3 %	0,1 %	0,2 %
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling pr. innbygger (B)	185	298	127	158	231	203	267	296
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterbeløp pr. innb (kr)	146	24	148	-147	74	186	82	120

Vi bruker dobbelt så mye, målt i kroner pr innbygger, som andre sammenlignbare kommuner, på landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling. Vi bruker også mye ressurser og penger til tilrettelegging og bistand til næringslivet, selv om vi har gått ned fra 2019 til 2020, så ligger vi fortsatt høyere enn andre sammenlignbare kommuner.

Vi ligger sånn midt på treet på plansaksbehandling pr innbygger i kommunen sett i forhold til sammenlignbare kommuner. Men vesentlig lavere enn landet og kostragruppe 13. Dette til tross for høy aktivitet og mange store planprosesser. Altas vekst de siste 30-40 år må sees i lys av den innsats og fokus kommunen har hatt på utvikling.

8.1 Kraftfond, næringsfond og egenkapitalfond

Alta kommunes næringspolitiske virkemidler består av kommunale budsjettmidler, kraftfond, næringsfond og egenkapitalfond.

I 2020 ble det totalt gitt 25 tilsagn om lån og tilskudd fra kommunens næringspolitiske virkemidler. Samlede tilsagn utgjorde kr 6.577.176.-

Bruken av kommunens næringspolitiske virkemidler har over tid endret seg fra bedriftsfokus til bransjefokus. I 2020 har det vært et sterkt fokus på reiselivet, hvor en betydelig andel av virkemidlene har blitt kanalisert inn mot reiselivets fellesapparat og viktige reiselivsattraksjoner. Disse midlene har bidratt til opprettholdelse av et en stor del av reiselivets årsverk i Alta.

Varehandel er en stor og viktig næring for Alta, og betydelige midler har blitt brukt til støtte av tiltak innen varehandelen, som også har vært sterkt rammet av covid-19. I virkemiddelbruken har det også vært et sterkt fokus på framtidens bedrifter og arbeidsplasser gjennom finansiering av etablererpakken som er et samarbeid mellom Alta kommune, Orinor og Sør-Varanger kommune. Samlet sett har virkemiddelbruken bidratt til å styrke og utvikle viktige bransjer for Altasamfunnet i tråd med overordnede føringer for virkemiddelbruken.

Kraftfond

I 2020 ble det gitt 4 tilsagn fra Kraftfondet med samlede tilsagnsbeløp på kr 1.444.000.-. Tilsagnene gikk til støtte av etablerte / nyetablerte bedrifter og til støtte av bransjerettete tiltak.

Næringsfond

Alta kommune mottok i 2020 kr 2.800.000,- fra Finnmark Fylkeskommune i Covid-19 midler, til styrking av næringsfondet.

Egenkapitalfond

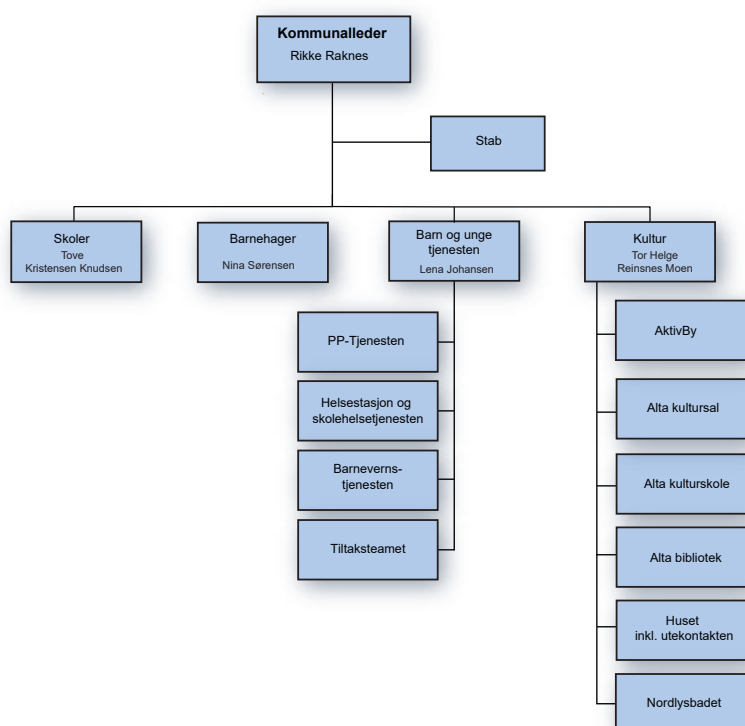
I 2020 ble det ikke gitt noen tilsagn fra egenkapitalfondet.

Konklusjon

Bruken av kommunens næringspolitiske virkemidler er i samsvar med gjeldende retningslinjer og vedtekter for virkemiddelbruk og oppfyller på en god måte visjoner og mål i kommuneplanens handlingsdel.

9. Oppvekst og kulturtjenesten

1. Bemanning

Tjenesteområdet oppvekst og kultur har ca. 700 årsverk og består av i alt 31 virksomheter som alle styres av en virksomhetsleder med delegert ansvar når det gjelder faglig, personalmessig, administrativ og økonomisk drift.

Området ledes av kommunalleder med en nestleder, og en egen oppvekststab som jobber med skole- og barnehagesaker. Det er også en egen skolefaglig og en barnehagefaglig ansvarlig som har delegert fag- og personansvar for sine respektive områder. Virksomhetslederne i Kulturtjenesten og i Barn og ungetjenesten har egne administrative staber.

Tjenesteområdet for oppvekst og kultur omfatter barnehage, grunnskole, skolefritidsordning, Barn og ungetjenesten og Kulturtjenesten.

Barnehage

Alta kommune har totalt 27 barnehager, 12 kommunale og 15 private. Til sammen er det cirka 150 årsverk i de kommunale barnehagene, her iberegnet ressurspedagogene. Det er 2 ansatte i oppvekstadministrasjonen som jobber spesifikt med barnehagesaker, i tillegg til økonomirådgiver og andre som utfører oppgaver på barnehageområdet.

Skole

Det er 16 skoler i Alta. I tillegg er det en privat kristen grunnskole og en Montessoriskole. Tilsammen er det rett over 400 årsverk i Altas skoler. Det er også et integrerings- og kompetansesenter som jobber med opplæring, integrering og bosetting. Det er 5 ansatte i oppvekstadministrasjonen som jobber spesifikt med skolesaker, styrt av en skolefaglig ansvarlig som også er nestleder av tjenesteområdet. I tillegg utfører både økonomirådgiver og andre oppgaver på skoleområdet.

Kultur

Kulturvirksomheten har ca. 45 årsverk fordelt på biblioteket, kultursalen, kulturskolen, ungdommens hus, Utekontakten, Nordlysbadet og Talvik svømmehall og Aktiv By. Administrativt arbeides det med allmennkultur og idrettsaker, med 3 ansatte i stab inklusiv kulturleder.

Kulturadministrasjonen er også festivalkontor for Borealis vinterfestival og koordinator for diverse andre festivaler og arrangementer. Kultur samarbeider tett med blant annet Alta museum, arbeider tverrsektorielt og har blant annet ansvar for kulturminneplan, veteranplan og arbeid og ansvar for samarbeidsavtalen med Sametinget for hele kommunen.

Barn og unge

Den tverrfaglige Barn og ungetjenesten har som formål å gi koordinerte og tverrfaglige tjenester basert på prinsippet «tidlig inn» både i forhold til alder og vanske. Tjenesten består av tiltaksteam, helsesøstertjeneste, PP-tjeneste og barneverntjeneste. Det er cirka 80 årsverk og en stab bestående av 5 årsverk inklusiv servicetorg og virksomhetsleder. I tillegg deltar vi i et prosjekt på barnevernsområdet, og drifter som en del av dette en egen institusjon med 15 årsverk ansatte inklusiv stedlig ledelse. Styrkingen kommer av at vi i 2020 har flyttet 2 årsverk fra Tiltaksteamet til Storbakken, som da har ansvar for veiledning i hjemmebaserte tiltak og fosterhjem.

2. Utvikling og utfordringer

Vi må gjøre endringer i oppvekststrukturen

Barn og unge i Alta skal gis et likt og kvalitativt godt tilbud, og det må sikres en forsvarlig struktur i barnehage og skole i forhold til barnetall og bosettingsmønster som står seg i fremtiden og som tar inn over seg de muligheter og utfordringer fremtidens barnehager og skoler vil bringe. Vi er ikke kommet i mål med dette arbeidet i 2020. Det er fortsatt store uløste utfordringer knyttet til struktur og ressursbruk i skole, og for mange ledige plasser i barnehagene våre.

Det ble i 2020 utarbeidet en ny forskrift om skolemønster som har vært på høring i to runder. Målet er å få vedtatt en ny forskrift raskt på nyåret, som kan virke fra og med skolestart i august 2021. Hovedgrunnen for dette arbeidet er å løse kapasitetsutfordringene ved Saga skole.

På barnehageområdet, drifter vi fortsatt med for mange tomplasser. Det er lite effektiv ressursbruk, og antall passer må tas ned i henhold til reelle barnetall og antall søkere. Også i 2020 var de kommunale barnehagene i omstilling, og dette året har vi lagt ned tre avdelinger ved henholdsvis Kaiskuru Nærmiljøsent, Aronnes og Breidablikk barnehage.

Vi ligger under landsgjennomsnittet på resultater i skole, både faglig og sosialt

Alta kommune ligger under landsgjennomsnitt på resultater i skole, både faglig og sosialt. Faglig er målt gjennom nasjonale prøver på 5., 8. og 9. trinn og standpunkt/eksamen på 10. trinn. Sosialt er målt gjennom Elevundersøkelsen på 5., 6., 7., 8., 9. og 10. trinn. For enkelte indikatorer har vi år om og annen prestert på og bedre enn nasjonalt nivå. Oppsummert så ligger vi stort sett under nasjonalt nivå. For en kommune som Alta bør det være et mål å minimum prestere på nasjonalt nivå eller høyere. Kommunestyrets ambisjon for Alta kommune, nedfelt i vedtak, er å prestere på nasjonalt nivå. Mest utfordrende er det at vi har for stor prosent lavt presterende gutter, at resultatene i alt for stor grad varierer mellom år og at prestasjoner, motivasjon, innsats og trivsel er synker med alder.

Alta kommunes satsing avspeiler resultatene. Våre to satsingsområder er lesing og læringskultur. Satsingsområdene bygger på mange tiltak, her nevnes kort kvalitetssystem og kvalitetsdialog, oppstartet arbeid med å utarbeide en plan for språk og lesing, etter- og videreutdanning og jobbing i nettverk. De lokale satsinger er lagt tett opp mot nasjonale satsinger. Satsing på lesing, regning og engelsk er viktig, men for å lykkes må skole, hjem og samfunn klare å heve elevers motivasjon, innsats og trivsel. Her har vi en jobb å gjøre fremover.

Gjennom en ståstedsanalyse i barnehagene som ble gjennomført i 2019, gikk det klart frem at Alta kommune trengte å satse på språk, lesing og skriving. Også barnehagene hadde behov for kompetanse på dette området. Sommeren 2019 ble Alta en språkkommune, dette er et tilbud om støtte til utviklingsarbeid knyttet til språk. På grunn av covid-19 situasjonen fikk vi forlenget prosjektperioden frem til juli 2021. Det er i dette arbeidet etablert tett samarbeid med en rekke andre aktører så som biblioteket, skoler, PPT, Helsesykepleiere, Lesesenteret, Utdanningsdirektoratet og andre som har bidratt for å utvikle vår strategi i dette arbeidet. Som en videreføring av språkkommunearbeidet i barnehagen og satsinga på lesing i skolen, er det igangsatt et arbeid med å utarbeide en plan for språk og lesing i Alta, som innbefatter både barnehage, skole og fritid.

Dette året har vært sterkt preget av Covid-19. Alle virksomheter har jobbet systematisk og godt i hele perioden både med kvalitets- og utviklingsarbeid. Det har vært en krevende tid, med ny organisering og strenge tiltak, noe som har resultert i at utviklingsarbeidet går noe saktere enn opprinnelig planlagt.

Vi trenger god sammenheng og trygge overganger mellom ulike arenaer for barn og unge

Gode overganger er en overordnet kommunal strategi for at barn og unge skal møte et helhetlig tjenesteapparat som gir tidlig og riktig hjelp til rett tid. For å styrke sammenhengen mellom de ulike opplæringsarenaer barna møter på i sin oppvekst, har vi i 2020 utarbeidet en felles plan for overganger som gjelder de overganger barn og unge skal gjennom i alderen 0-18 år. Overgangene skal være til det beste for barn og unge. Det er derfor en avgjørende forutsetning med et godt og velfungerende samarbeid for å kunne lykkes med å skape trygge overgangsfaser og gi gode grunnlag for det videre opplæringsløpet. Utover i 2021 vil arbeidet med å implementere den nye planen ha stor prioritet.

Vi har også videreutviklet vårt tverrfaglig tidlig innsats-system «Se meg tidlig», og er i full gang med å implementere denne satsingen. Se mer om dette under utfordring 6.

Vi har mange som sliter med sin psykiske helse

Det skal være et godt leke- og læringsmiljø i Altas barnehager og skoler. Både i barnehage og skole er det et økende antall elever som trenger ekstra støtte og tilbud, og mange sliter med sin psykiske helse. I skole er det også et økende antall elever med et bekymringsfullt fravær. Det arbeides tverrfaglig med denne tematikken.

2021 er siste året med opptrapping av antall helsesykepleiere i Altaskolen. En satsing som merkes godt i hele tjenesteområdet. Videre er et resultat av vår deltakelse i prosjektet «Et lag rundt eleven» at helsesykepleierne i større grad tilbyr oppfølgende samtaler individuelt eller i grupper. De samarbeider med skolen i større grad om tilrettelegging av skolehverdagene for elever som har psykiske vansker og andre utfordringer.

Alta kommune har ambulant pedagogisk støtteam (APST) for skole og barnehage. Disse teamene bistår barnehage og skole i arbeid med utfordrende læringsmiljø i avdelingene/klassene. Det er et lavterskeltilbud hvor virksomhetene kan få tidlig hjelp til å avdekke utfordringer og finne riktige tiltak. Faglig veiledning av begge APST-teamene gjøres av PP-tjenesten. Vi er også i gang med å få miljøterapeuter inn i skolene våre, og startet i 2020 opp med slike både ved SUSK, Bossekop, Tverrelvdalen og Rafsbotn skoler.

Alta ungdomsskole er deltaker i prosjektet LOS fram til juni 2021. Det vil bli søkt midler om videreføring av tilbudet for to nye år. LOS-prosjektet skal bidra til at ungdom mellom 13-16 år gjennomfører og trives bedre på skolen. Utfordringer i fritid dras med inn i skolen. Gjennom deltakelse i de unges fritid både i friminutt og etter skolen, har losene avdekket utfordringer før det har fått utvikle seg til store saker. Losene samhandler med både ungdomsmiljøene, foresatte og lærere, og et resultat av dette er at det bekymringsfulle fraværet er gått ned. Vi ser at det er behov for denne type kompetanse også i barneskolene. Vi har også fått innvilget tilskudd til å etablere en ordning med en barneverns-LOS, som skal jobbe spesifikt med elever med tilknytning til barnevernet.

Ungdomsskolene har gjennom etableringen av LOM kompetansesenter fått et alternativt skoletilbud for elever som har behov for å arbeide mer praktisk og tilrettelagt enn det man får til i den ordinære skolen. Elever med samspillsvansker som strever med å finne sin plass i det ordinære skoletilbudet, kan få et inkluderende tilbud ved LOM kompetansesenter. LOM er langt fra fylt opp med elever, og skal fremover jobbe med å gjøre tilbudet kjent og rekruttere flere.

Barn og ungetjenesten og Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk i Alta (BUP) har faste møter der det jobbes med rutiner for samarbeid mellom oppvekstområdet og helse, drøfting av problematikk/tematikk, utfordringsbildet knyttet til overgang mellom 1. linje og 2.linje, utfordringsbildet blant barn og unge i lokalmiljøet, handlingsrommet i samarbeidet og kompetansebehov. Det er også etablert samarbeid med politi og konfliktråd, og med institusjonene vi har i kommunen.

Vi har mange uten sosialt nettverk

Ensomhet er en stor utfordring, også blant barn og unge. Kanskje den største utfordringen vi vil ha fremover. Det er grunn til å tro at Covid 19 forsterker denne tendensen, og det er viktigere enn noensinne å ha tilbud på mange ulike lavterskelarenaer for å nå flest mulig. Mesteparten av 2020 har vært preget av sterke begrensninger for muligheten for å omgås sosialt. Sånn sett har 2020 vært et katastrofalt år. Desto mer viktig har det vært viktig å holde åpent og legge til rett for et minimum av sosiale møtearenaer, og desto mer viktig er det at det i 2021 og fremover gjøres det som kan gjøres for å reparere og komme i normalt sosialt gjenge igjen.

Huset har variert mellom å være helt nedstengt, til å ha tilnærmet normal drift i noen perioder i løpet av året. Vi så en eksplosiv økning i besøk i forhold til et normalår de korte periodene Huset kunne være normalt åpent. Behovet ungdom har for sosiale møteplasser har altså vært større enn noen gang i 2020.

Biblioteket har klart å holde åpent for utlån av bøker, men alt av arrangementer har blitt kansellert. I et normalår har biblioteket nesten 400 arrangementer, disse er også lavterskel sosiale møtearenaer. Det sier seg selv at 2020 har vært et magert år for biblioteket.

Kultursalen har vært nesten eneste plass i Alta der det i perioder har vært lov å samle inntil 200 mennesker. Det har ikke hjulpet mye da omreisende kultur ble kansellert og aktører som for eksempel Akuttteateret og Altarevyen ikke har kunnet arrangere uten å selge ut fulle saler. Salen har derimot vært brukt til mye digitale arrangementer og til forelesninger. Likevel har det alt i alt vært et tragisk år!

Driften i Nordlysbadet har over halve året kunne vært bortimot normal og det har vært veldig godt besøk. Badet har vært nesten eneste sosiale treffpunkt for mange Altafolk – så sann sett har Nordlysbadet fått en ny funksjon i tillegg til velvære og folkehelse.

På grunn av koronaen har kulturskolen hatt rekordpågang i de periodene undervisningen har vært mulig å holde i gang. Store deler av året har likevel all gruppeundervisning som teater, dans med mer vært stengt. Kulturskolen har likevel vært en av få aktiviteter utenom vanlig skoletid som har hatt sann noenlunde stabilt åpent. Og pågangen har vært enorm – større enn kulturskolen har klart å ta imot.

Gjennom folkehelseprogrammet har vi fokus på å skape flere arenaer for barn og unge, og vi jobber for å få i gang nye tiltak ved å etablere en «Kul plass» for elever på Alta videregående skole og en møteplass for barn i alderen 10-13 år.

Barnevernet merker stor etterspørsel etter hjelpetiltak på dette området og det bes spesielt om besøkshjem. I tillegg er det en del vedtak om støttekontakt som viktig tiltak for å bidra til sosialt nettverk og varierte fritidsaktiviteter. Alta har en forholdsvis ung befolkning, har mange tilflyttere og mange studenter som er uten eller har lite sosialt nettverk og på grunn av det kan ha behov for hjelp.

Vi kommer ikke tidlig nok inn og samarbeider ikke godt nok på tvers av avdelinger, virksomheter og sektorer

Vi har som mål at Barn og unge i Alta skal møte et helhetlig og sømløst tjenesteapparat som gir tidlig og riktig hjelp, til rett tid. Det er gjennom året jobbet målrettet med å få opp å gå vårt eget system for tidlig og tverrfaglig innsats. Arbeidet har fått navnet «Se meg tidlig», og er fra og med barnehage- og skoleåret 2020/2021 i implementeringsfasen. Det er utarbeidet en egen modell, en egen handlingsveileder med tilhørende verktøy, og et kompetanseprogram alle ansatte innenfor tjenesteområdet skal igjennom. Videre er det innkjøpt et eget digitalt verktøy, en stafettlogg, der alt arbeid på individnivå skal dokumenteres og evalueres.

I flere år har vi utarbeidet en såkalt tiltaksvifte som viser det som er av tilbud, tiltak og samarbeidsarenaer i kommunen. Sammen med Hammerfest kommune har vi gjennom året jobbet med å lage en app for barn og unge, som både skal erstatte tiltaksvifta og være en ny informasjons- og kommunikasjonskanal med Altas barn og unge. Målet er å ha en pilot av denne klar før sommeren 2021.

I tillegg til de etablerte tverrfaglige tiltakene fra 2019, så ble det høsten 2020 rullet ut tverrfaglige systemmøter med skoler og barnehager. I dette møtet blir systemsamarbeid for skole-/barnehageåret planlagt, kompetansebehov vurdert og individ- og systemtematikk drøftet. Som en konsekvens av erfaringer med at tverrfaglig og tidlig innsats gir størst endringseffekt, er det iverksatt flere tiltak på universelt nivå.

- Foreldrestøttende team (FST) som er et lavterskeltilbud som har som formål å øke foreldreferdigheter.
- Tverrfaglig tilstedeværelse på foreldremøter med fokus på informasjon om hjelpetjenestene og mulige tiltak.
- Oppstart kompetansehevingsprogram (Tidlig inn) som samhandling mellom helsestasjonen, barnevernstjenesten og jordmortjenesten.

Det er tidlig i alder og tidlig i vanskeutvikling at muligheten for forebygging er størst. Foreldrestøtte anses å være det beste tiltaket for å forebygge omsorgssvikt, vold og overgrep. Det er stadig behov for å opprettholde og videreutvikle kompetanse for å gi en best mulig tilpasset støtte til familier. Samarbeid om å yte denne støtten blir viktig for 2021. Ingen klarer dette alene.

Med fokus på tidlig innsats og økt informasjon ut, så øker antall tilmeldinger til alle avdelinger i Barn og ungetjenesten. Det er en veldig ønsket utvikling og i tråd med intensjonen om å gi rett hjelp til rett tid, da all forskning viser at dette har best effekt.

Utfordringsbildet er fortsatt preget av saker med alvorlig vold og store konflikter mellom foreldre. Dette fører til økt behov for samarbeid mellom tjenestene innad i kommunen og mellom kommunen og eksterne tjenestetilbydere, for eksempel Familievernkontoret, Alternativ til Vold og Konfliktrådet. På grunn av Corona-pandemien, så er dette arbeidet forsinket.

Alta kommune har siden 2016 vært en av tre kommuner som har deltatt i et forsøk med ny ansvarsdeling mellom stat og kommune på barnevernområdet. Forsøket er videreført fram til januar 2022, når ny barnevernsreform trer i kraft. Barnevernstjenesten i Alta har inngått samarbeidsavtale med Kvæangen kommune, med oppstart 01.01.2020, der Alta kommune er vertskommune for Kvæangen. Det er dialog med Loppa kommune om en tilsvarende avtale. Barnevernstjenesten har også akuttberedskap for egen kommune, for Loppa, Hasvik og Kvæangen. PP-tjenesten i Alta leverer helhetlig PP-tjeneste til Kvæangen og Loppa, samt enkelttjenester til Hasvik.

Vi mangler en overordna IKT-strategi

Det er i 2020 blitt utarbeidet en egen IKT-strategi for barnehage og skole. Strategien henger på kommunens smart by-strategi, og detaljerer denne med mer konkrete mål og tiltak for tjenestområdet.

En del av strategien har vært at alle elever i Altas skoler skulle ha sin egen digitale enhet; Ipad på barneskolen, PC på ungdomsskolen. Det har vært utarbeidet en plan for hvordan dette skulle ruller ut over år. Med corona ble mange skoler bråddigitalisert da de nærmest over natta skulle drive hjemmeundervisning digitalt. Det har medført at vi satt fart på utrullinga både med innkjøp og opplæring, og tidlig i 2021 vil alle elever ha hver sin enhet.

Skolene har tatt i bruk Teams som verktøy. I tillegg brukes Schoollink i dialog med hjemmet, et verktøy som fungerer godt og som også de kommunale barnehagene tok i bruk i 2020 med godt resultat.

Mange barnehager melder om dårlig og gamle digitale verktøy, et ønske fra barnehagene er at det skal utarbeides en konkret plan for innkjøp og opplæring av digitale hjelpemidler for både barn og ansatte i våre barnehager. Det må arbeides strategisk med dette i 2021.

Vi klarer ikke å rekruttere nok fagfolk

Vi har som mål å ha kvalifiserte ansatte i alle ledd og ønsker en tverrfaglig sammensatt stab. Det er fortsatt vanskelig å rekruttere og beholde kompetent personale i mange av virksomhetene våre.

Mange lærere vil gå av med pensjon i nær framtid. Det gjelder lærere både i Altaskolen og i videregående skole. Framtidige lærere er kvalifisert til å undervise på VGS, noe som medfører at grunnskolene i Alta kan «miste» lærere til videregående skole. Dette vil medføre et stort behov for rekruttering av nye lærere (og ledere) de neste årene.

Rekruttering av kompetent arbeidskraft er beskrevet som en av de største utfordringene i Norge fremover, både i offentlig og privat sektor. Barnekullene i Norge blir mindre, samtidig som vi lever lengre og lengre. Demografiutvalget hevder at det er mulig å stabilisere folketallet i distriktene årene som kommer, men at det vil kreve en aktiv distriktspolitisk innsats. Rekruttering er derfor noe som må løftes opp på overordnet nivå i kommunen.

Gjennom RSK Vest-Finnmark er det jobbet spesifikt med rekruttering til barnehage og skole i regionen. Det er utarbeidet diverse materiell til bruk dette arbeidet, og det planlegges ytterligere rekrutteringskampanjer i 2021. Videre vil arbeidet med å kartlegge organisasjonens eksisterende kompetanse gjennom Dossier, og deretter utarbeidelse av kompetanseplan, være positivt også for det videre rekrutteringsarbeidet.

Små og store begivenheter

- Alta kommune holder på å avslutte forsøket på barnevernsområdet og jobber målrettet for å videreføre og videreutvikle alle etablerte tiltak som er bygget opp siden 2016 (Storbakken, tiltaksteamet, fosterhjemsrekruttering, DUE, Foyer, hjemmebaserte tiltak, kommunesamarbeid, salg av tjenester med mer). Denne oppbyggingen gjør Alta kommune i stand til å møte de nye kravene i barnevernsreformen som kommer i 2022.
- I løpet av kommende vinter vil alle elever i Altaskolen ha en til en enhet, og alle lærere vil fått opplæring i pedagogisk bruk av dette.
- Barnehagene i Alta er nå inne i sitt siste år i vår kvalitetsutviklingssatsing. Det vi ser og hører er at barnehagene har jobbet svært godt med den 5-årige planen, og styrerne melder om klare kvalitetsforbedringer i våre barnehager.
- Mobbetallene i Alta kommune for 2020 viste en god nedgang vi er glade for å se: 5,6 % på 7. trinn mot 7,5 % nasjonalt, og 2,7 % på 10. trinn mot 5,5 % nasjonalt.

3. Regnskapsresultat

Tall i 1000 kr	Regnskap 2020	Forbruk i %	Revidert Budsjett 2020	Oppr. Budsjett 2020	Regnskap 2019
Konto (T)					
Salgsinntekter	-36 899	91,7	-40 217	-48 219	-44 466
Refusjoner	-110 639	98,9	-111 903	-87 927	-112 494
Overføringer	-14 837	85,1	-17 442	-22 181	-18 774
Finansinntekter	-9 578	100,1	-9 567	-220	-6 273
Sum inntekter	-171 953	96,0	-179 129	-158 547	-182 006
Lønn	521 952	97,1	537 478	524 544	516 930
Varer/tj. inkl.i komm.egen prod.	83 266	95,5	87 202	84 353	85 648
Varer/tj. erst.komm.egen prod.	156 538	113,4	138 062	126 274	155 995
Overføringer	29 748	101,5	29 309	23 719	24 971
Finansutgifter	9 517	100,0	9 516	2 586	10 858
Sum utgifter	801 022	99,9	801 567	761 476	794 401
210 - OPPVEKST OG KULTUR	629 069	101,1	622 438	602 929	612 394

4. Avviksforklaring

- Tjenesteområdet har et netto merforbruk på 6,6 mill. 3,4 mill. mindre enn varslet etter 3. kvartal.

Lavere merforbruk kommer i hovedsak fra at kostnadene til en institusjonsplassering er overført til helse og sosial, fordi vedtaket om tjenester er vedtatt med hjemmel i helse og omsorgstjenesteloven. Tjenesteområdets merforbruk kommer likevel fortsatt i hovedsak fra barnevern, som har et merforbruk på 14,5 mill. og Alta integrerings- og voksenopplæringsssenter som har et merforbruk på 2,6 mill.

Det ble realisert en inntektssvikt på statstilskudd til voksenopplæringsdelen av Alta integrerings- og kompetansesenter på 4,4 mill. Innenfor bosetting og integrering er svikten i tilskudd til bosetting av enslige mindreårige dekket inn gjennom innsparing i drifta.

30 rapporteringsenheter har innsparing i forhold til budsjett.

18 rapporteringsenheter har merforbruk.

Kulturstipendet 2020 gikk til Mats Berg, Ildsjelprisen 2020 gikk til Edith og Hermann Ramberg og Kulturprisen 2020 gikk til Hans Christian Søborg.

5. Nøkkeltall

	Alta	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostragruppe 13
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)	52,4 %	53,9 %	54,4 %	40,5 %	52,5 %	56,5 %	55,2 %	44,1 %
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)	20,8 %	10,5 %	18,7 %	23,5 %	7,4 %	13,0 %	12,7 %	15,0 %
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)	26,8 %	35,7 %	26,8 %	36,0 %	40,1 %	30,5 %	32,1 %	41,0 %
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B)	9 054	10 538	8 913	9 691	10 453	9 776	11 529	12 691
Netto driftsutgifter til folkebibliotek (F370) AV Kultursektoren	8,4	10,9	10,2	11,0	10,0	9,4	11,7	10,3
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	12,4 %	14,0 %	12,0 %	12,4 %	15,8 %	13,3 %	14,3 %	14,2 %
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgif (B)	21,7 %	21,5 %	17,9 %	21,4 %	21,1 %	21,4 %	22,5 %	18,6 %
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	3,7 %	5,4 %	3,7 %	4,0 %	4,2 %	3,8 %	4,0 %	4,7 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B)	149 403,0	169 279,7	178 129,0	154 728,9	177 627,6	176 169,1	168 119,6	181 590,0
Netto driftsutgifter til idrett (F380) AV Kultursektoren (B) (B)	13,7	12,5	2,7	0,5	17,1	1,4	10,0	5,7
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B)	8 449,0	6 925,6	5 820,5	2 881,8	9 331,9	7 491,4	6 172,9	20 609,1
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år (B)	4 060,2	574,3	1 678,0	1 682,3	2 443,5	2 356,1	2 121,0	1 414,2

Andelen netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet har gått ned. Kommunen har fortsatt mange akuttplasseringer, samt kjøp av institusjonsplasser. Sammenlignet med andre kommuner så er det kun Rana som bruker en mindre andel til barn plassert av barnevernet. Når det gjelder andel til barn som ikke er plassert av barnevernet så bruker Alta en større andel sammenlignet med de andre, her med unntak av Rana.

Alta bruker fortsatt lite sammenlignet med andre på forebygging av barn 0-5 år. Vi har hatt en økning fra 2019, men ligger fortsatt under de vi sammenligner oss med, med unntak av Narvik.

Netto driftsutgifter i kroner til barnehager så bruker vi minst per innbygger 1-5 år av alle kommunene. Netto driftsutgifter til barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter så ligger vi også lavt.

På netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) per innbygger så ligger vi høyt sammenlignet med de andre. Ser man på netto driftsutgifter grunnskolesektor i prosent av samlede netto driftsutgifter så ligger vi helt på nivå med de andre, kostragruppe 13 ligger lavere. Denne indikatoren handler om prosent av den totale kaken. Hvor stor kaken er i de ulike kommunene vil variere.

Netto driftsutgifter per innbygger til SFO ligger høyt, kun Tromsø kommune bruker mer enn Alta.

På skoleskyss ser vi en kraftig økning fra 2019 til 2020, kommunen bruker betydelig mer enn de andre.

Grunnskole	Alta	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostra-gruppe 13
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder (B)	76,9 %	90,5 %	40,4 %	68,2 %	103,6 %	82,2 %	89,5 %	90,2 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder (B)	78,0 %	88,2 %	58,0 %	85,9 %	93,5 %	99,6 %	90,7 %	81,8 %
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (B)	36,7 %	66,7 %	49,4 %	88,7 %	32,9 %	99,6 %	77,4 %	60,2 %
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	69,8	113,1	70,2	74,8	73,6	121,2	89,8	79,3
Årsverk, antall innbyggere per årsverk i folkebibliotek	3 207	2 503	2 626	3 302	3 536	2 660	3 060	3 098

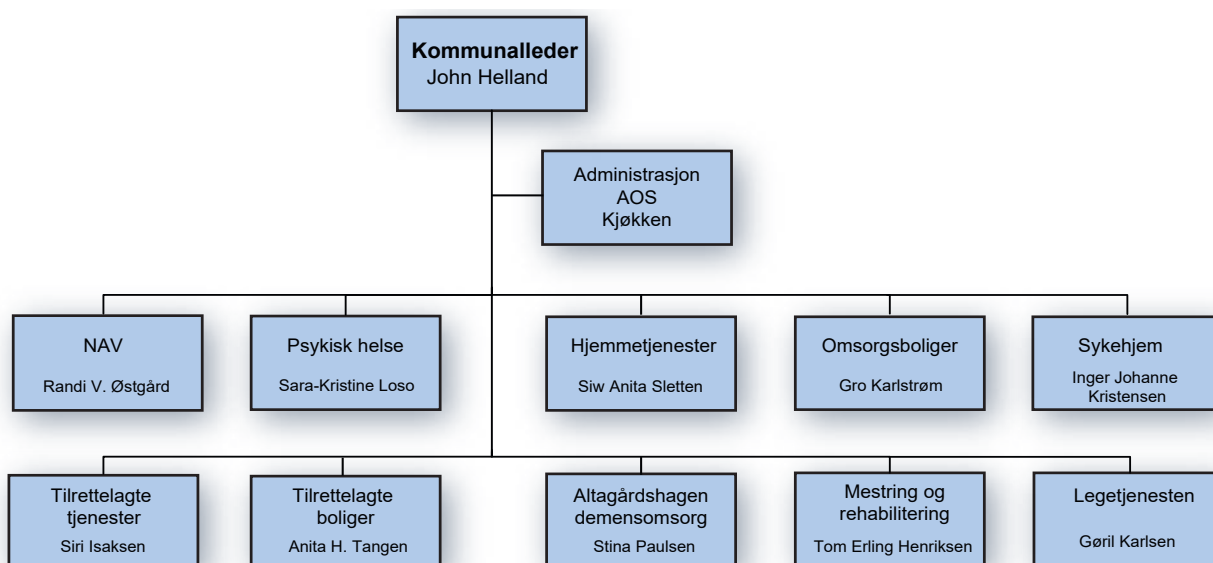
Årsverk av helsesøstre har gått opp og vi nærmer oss sakte de andre kommunene, men ligger under. Alta kommune har en nedgang i antall helseundersøkelser ved 2-3 års alder.

	Alta	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostra-gruppe 13
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev	108 934,8	98 553,6	106 498,8	89 558,0	91 162,6	97 200,0	98 491,2	94 750,0
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	177,3	117,0	203,2	179,9	153,9	203,3	143,1	141,0

De tre bukkene Bruse på Kronstad barnehage

10. Helse og sosialtjenesten

1. Bemanning

Området ledes av kommunalleder med en nestleder.

Kommuneoverlegene og helsekonsulentene er organisert under tjenesteområdet, og utfører blant annet tilsyn av miljørettet helsevern med hjemmel i Folkehelseloven. Ansvar for smittevern og annet medisinsk faglig ansvar tilligger også Kommuneoverlegene. Behandling av serverings- og skjenkesaker ligger til HS. I kommunallederens stab inngår i tillegg rådgivere og prosjektansvarlige, Koordinerende Enhet, servicekontoret og kjøkken/kantinedrifta på Helsesenteret og AOS.

Virksomhetene

Kommunene har et lovpålagt ansvar for å sørge for helse- og omsorgstjenester til befolkningen, på områder som ikke skal dekkes av spesialisthelsetjenesten. Rammene for kommunenes tjenestetilbud er blant annet nedfelt i lov om helse- og omsorgstjenester og pasientrettighetsloven, og i ulike bindende avtaler med andre aktører. Tjenesteområdet for helse og sosial (HS) hadde fra 2020 en ny organisering, med 10 virksomheter. Virksomhetene styres av en virksomhetsleder med delegert ansvar når det gjelder faglig, personalmessig, administrativ og økonomisk drift.

Målet var å få mer oversiktlige virksomheter, med mindre avstand mellom brukere/ansatte og virksomhetslederne. Den nye organiseringen er også i stor grad tilpasset det nye Omsorgssenteret som ble tatt i bruk fra årsskiftet 20-21.

Kortfattet oversikt over virksomhetene:

- Virksomhet Hjemmetjenester: Ansvar for hjemmesykepleie og tjenester i hjemmet.
- Virksomhet Sykehjem: Omfatter langtids-plasser i institusjon.
- Virksomhet Omsorgsboliger: Omfatter også Vertshuset og diverse enetiltak.
- Virksomhet Altagårdshagen: Dagsenter og omsorgsboliger for demente.
- Virksomhet Mestring og rehabilitering: Korttidsplasser/avlastning og ergo/fysioterapitjeneste
- Virksomhet Legetjenesten: Kommunalt ansatte leger, sykehjemsleger og drift av legekantor.
- Virksomhet Psykisk helse: Forebyggende tjenester, ettervern og boliger for målgruppa.
- Virksomhet Tilrettelagte boliger: Boliger for utviklingshemmede.
- Virksomhet Tilrettelagte tjenester: Miljøarbeidertjenesten, Skansen og Sandfalltunet/tiltaksbasen.
- NAV Alta: Kommunale tjenester i NAV, herunder gjeldsrådgiving, sosialhjelp og boliger til vanskeligstilte.

2. Utvikling og utfordringer

Korona-året

Den 12. mars kl.1430 kom ordren fra regjeringen om å sette krisestab i kommunene og håndtere utbruddet av Covid 19-viruset. Etter dette ble i praksis de fleste planer lagt bort. Det er derfor i liten grad relevant å skrive om måloppnåelsen innenfor tjenesteområdet med utgangspunkt i budsjett og Virksomhetsplanen for 2020, men noen hovedtrekk er nevnt i 2.2 og 2.3. De fleste kompetansehevede tiltak er blant annet utsatt.

Det sentrale arbeidet for alle i Helse og Sosial har bestått i å håndtere pandemien.

Konkret ble det umiddelbart opprettet en egen luftveispoliklinikk utenfor legevakta for å kunne skille luftveispasienter fra andre. Etterhvert som behovet for testing økte ble det også satt opp et eget test-telt, for å kunne foreta testing fra bil. Legetjenesten har tatt i bruk nye verktøy for smittesporing, opprettet eget Sporingsteam og hatt økt bemanning gjennom hele året. Informasjonsarbeidet har blant annet bestått av å opprette en egen Corona-telefon, egen Covid 19-mail og ta imot reisende på flyplassen. Kommuneoverlegene har vært sentrale i planleggingen og gjennomføringen av arbeidet.

Det ble opprettet eget sentrallager på Helsesenteret for beskyttelsesutstyr, desinfeksjon og tilsvarende. Kommunen fikk etter hvert på plass kapasitet for tre måneders bruk på lageret.

En egen Corona-avdeling ble planlagt i mars. I november tok vi i bruk denne noen uker på Helsesenteret før arbeidet ble overført til avdeling Mikkeli (Helsesenterets Sykehjem) som flyttet inn på AOS.

Covid 19 har medført mer bruk av tilsyn og oppfølging av serveringssteder o.l. etter hvert som nye regler har blitt innført.

Det har også vært mye arbeid med rapportering til Statsforvalteren og andre sentrale myndigheter.

For sykehjem og omsorgsboliger har begrensinger for besøkende vært en stor utfordring. Utarbeidelse og innføring av nye rutiner har vært gjort på kort tid, og med imponerende resultat. Det er iverksatt tiltak for oppfølging av pasienter for å bryte ensomhet Mangelen på kontakt og besøk vil åpenbart gi negative konsekvenser på sikt for mange av de pasientene og brukerne dette har rammet.

Behandling og trening med blant annet fysioterapi har i perioder ikke kunnet gjennomføres.

NAV har i stor grad gått over til digital oppfølging av brukere.

Innen psykisk helse startet vi med systematisk matombringing og mer bruk av telefonoppfølging for å opprettholde kontakt med brukerne. Her vil også senvirkningene for mange pasienter antas å bli store.

Små og store begivenheter

- I september ble Anne H Davidsen, Ingunn Heggheim og Peder Halvorsen ansatt som Kommuneoverleger i deltidsstillinger i Alta Kommune
- Gjennom klimamidler har sykehjemmene i Alta fått være med på et eget prosjekt for å redusere Matsvinn
- På NAV Alta ble det fra sommeren innført digital søknad om økonomisk sosialhjelp
- Helse og Sosial har fått tre el-sykler til bruk for ansatte
- Frisklivssentralen startet opp høsten 2020 med konseptet Åpne Frisklivstreninger

Vi legger om strukturen

Den mest sentrale utfordringen bestod i å legge om strukturen ved å bruke året til å forberede og gjennomføre innflyttingen i Omsorgssenteret, også internt i organisasjonen. Flyttingen ble forsinket mens det meste av omstillingstiltakene ble gjennomført

Flyttingen skulle være klar innen oktober. Alt ble forsinket men en del administrative funksjoner, samt avdeling Mikkeli flyttet inn i november 2020.

Hovedaktiviteter innen målet om Omstilling for å gi effektive Helse- og Omsorgstjenester:

- Alta omsorgssenter (AOS) ble ferdigstilt september 2020. AOS fikk i november egen senterleder, med ansvar blant annet for Storkjøkkenet. AOS er delt opp i seks «bygg» og inneholder grovt sett følgende funksjoner:
 - Arealer for produksjonskjøkken, base for Hjemmetjenesten, Stilla legesenter, kontorer og behandlingsrom for fysio/ergoterapi, kontorer for administrasjon, parkeringskjeller for 90 tjenestebiler, samt tekniske rom og lager.
 - Follums vei 15. Omsorgsboliger med 6 leiligheter for yngre brukere samt kontorer/servicerom for personalet
 - Holmen: Kantine for beboere, besøkende og ansatte, rom med servicetjenester for beboere og hjemmeboende, dagsenter og kontor for Koordinerende Enhet
 - Follumshagen, med 54 omsorgsboliger
 - To blokker for Alta sykehjem med 108 sykehjemsrom fordelt på 4 avdelinger for langtidsplasser og 2 avdelinger for korttids/avlastning
 - Altagårdshagen Kompetansesenter ble tatt i bruk, men måtte ta ned aktiviteten for dagtilbudet på grunn av pandemien.
 - Hjemmetjenestene fortsatte styrkingen med flere ansatte, og det er til sammen økt med 18 av 21 planlagte årsverk. Blant nye funksjoner er fagutviklingssykepleiere, en øremerket IKT-ressurs og flere ansatte med ansvar for omsorgsboliger.
 - Flere nattevakter har blitt redusert med samkjøring av turnuser i ulike boliger
 - Organiseringen av 10 nye virksomheter med ansettelse av leder ble fullført. Alle virksomheter har fått opprettet nye avdelinger med til sammen 34 avdelingsledere, som har et overkommelig lederspenn i forhold til tidligere.
- Altagårdshagen Kompetansesenter ble tatt i bruk, men måtte ta ned aktiviteten for dagtilbudet på grunn av pandemien.
- Hjemmetjenestene fortsatte styrkingen med flere ansatte, og det er til sammen økt med 18 av 21 planlagte årsverk. Blant nye funksjoner er fagutviklingssykepleiere, en øremerket IKT-ressurs og flere ansatte med ansvar for omsorgsboliger.
- Flere nattevakter har blitt redusert med samkjøring av turnuser i ulike boliger
- Organiseringen av 10 nye virksomheter med ansettelse av leder ble fullført. Alle virksomheter har fått opprettet nye avdelinger med til sammen 34 avdelingsledere, som har et overkommelig lederspenn i forhold til tidligere.

Prioritet nummer en: Forebygging i tjenesteproduksjonen

Det som skulle være prioritet nummer en ble skadelidende i 2020.

Mange aktiviteter måtte utsettes og spesielt dagtilbudet for eldre ble skadelidende av pandemien. Arbeidet med oppstart av Koordinerende Enhet ble også utsatt til 2021.

Noen mål som er nådd og tiltak som er utført innen forebygging og velferdsteknologi:

- Alta kommune mottok sommeren 2020 til sammen 1, 1 millioner i tilskudd fra Helsedirektoratet, Finnmark og Troms Fylkeskommune og Statsforvalteren for å innføre modellen Sterk og Stødig i Alta. Startet opp høsten 2020.
- Antall trygghetsalarmer var 197 ved slutten av 2020, en økning på 40 fra våren 2019
- Antall på venteliste for kommunale tjenester innen psykisk helse ble redusert fra 76 til 25 i løpe av året
- Frisklivssentralen hadde 103 henvisninger i 2020, som likevel var en nedgang fra året før.
- Prosjektet Pårørendestøtte mottok 476 svar fra pårørendeundersøkelsen
- Smarthuset ble vedtatt flyttet til UiT
- Sammen med IKT og Serit Eltele er ny teknologi testet ut på Altagårdshagen og skal tas i bruk på AOS

3. Regnskapsresultat

Tall i 1000 kr	Regnskap 2020	Forbruk i %	Revidert Budsjett 2020	Oppr. Budsjett 2020	Regnskap 2019
Konto (T)					
Salgsinntekter	-54 467	99,0	-55 024	-55 943	-55 032
Refusjoner	-168 087	100,3	-167 656	-133 832	-165 857
Overføringer	0	0,0	0	0	-2 450
Finansinntekter	-3 756	100,1	-3 753	-397	-5 323
Sum inntekter	-226 310	99,9	-226 433	-190 172	-228 662
Lønn	544 100	100,3	542 550	503 267	520 710
Varer/tj. inkl.i komm.egen prod.	87 567	106,8	81 968	62 810	82 857
Varer/tj. erst.komm.egen prod.	179 721	124,7	144 101	114 999	140 694
Overføringer	44 780	94,5	47 407	34 855	44 858
Finansutgifter	7 817	100,0	7 819	1 342	6 264
Sum utgifter	863 986	104,9	823 845	717 273	795 383
300 - HELSE- OG SOSIAL	637 676	106,7	597 412	527 101	566 721

4. Avviksforklaring

- Tjenesteområdet har et netto merforbruk på 40 mill., 7,2 mill. mer enn varslet etter 3. kvartal.

Hovedårsaken til avviket fra prognosen etter 3. kvartal er overføring av kostnader til en institusjonsplassering. Inntektene i tjenesteområdet er som budsjettet, og det er heller ikke avvik av betydning innenfor lønn og pensjon. Merforbruket stammer i sin helhet fra at kostnadene til varer og tjenester, og da særlig kostnadene til kjøp av institusjonsplasser er vesentlig høyere enn budsjett. Forsinket ferdigstilling av Alta Omsorgssenter med derav følgende ikke realisert innsparing er en viktig kilde til at det ikke har vært mulig å styrke budsjettet for kjøp av tjenester med innsparing fra lønn.

25 rapporteringsenheter har innsparing i forhold til budsjett.

29 rapporteringsenheter har merforbruk.

5. Nøkkeltall

	Alta	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostra-gruppe 13
Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp (B)	48,6 %	31,0 %	33,9 %	34,6 %	30,0 %	23,5 %	34,5 %	32,0 %
Netto driftsutgifter per innbygger (241) diagnose behandling re-/habilitering (B)	3 990	2 790	3 017	2 498	2 165	3 342	2 307	2 067
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	33,9 %	31,2 %	39,1 %	34,8 %	31,9 %	33,2 %	32,0 %	23,2 %
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B)	24 690	19 762	28 801	20 853	19 234	21 721	19 748	16 848
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over (B)	190 213	134 929	149 211	115 579	154 753	120 263	120 133	150 591
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B)	740 599	499 366	495 515	394 141	643 316	439 360	431 796	540 825
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	939 500	1 475 065	1 317 008	1 180 439	1 510 523	1 233 469	1 301 124	3 127 873

	Alta	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostra-gruppe 13
Brukerbetaling for kommunale tjenester (253) Helse- og omsorgstjenester i institusjon	24 594	56 347	41 846	38 120	83 793	37 015	5 785 205	776 920
Brukerbetaling for kommunale tjenester (254) Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	1 600	4 485	3 658	4 319	6 727	4 441	635 720	36 127
Korrigerte brutto driftsutgifter (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon	150 469	477 030	282 841	255 596	609 706	228 870	40 234 444	7 103 939
Korrigerte brutto driftsutgifter (254) helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	292 884	552 261	349 075	326 318	768 083	304 887	54 254 856	5 264 936
Korrigerte brutto driftsutgifter (261) institusjonslokaler	24 278	45 143	37 192	34 792	89 666	31 392	5 213 463	440 490

	Alta	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostra-gruppe 13
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	939 500	1 475 065	1 317 008	1 180 439	1 510 523	1 233 469	1 301 124	3 127 873
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	13,7	8,8	11,6	10,0	10,5	12,6	9,4	7,9

Andelen av kommunens utgifter til pleie og omsorg øker. Målt mot antall innbyggere over 67 år og over 80 år bruker vi fortsatt mye mer enn de kommunene vi sammenligner oss med.

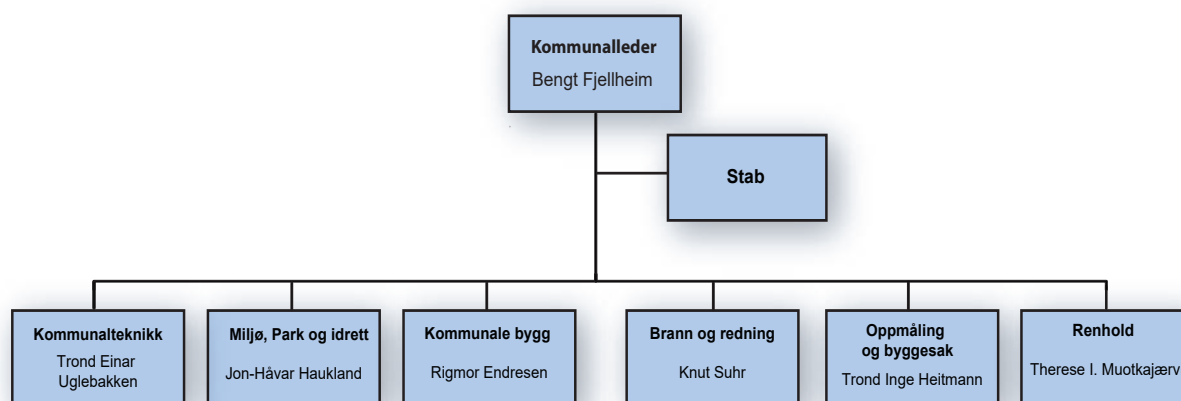
Brutto driftsutgifter til institusjon pr. kommunal plass går betydelig ned, så mye at det her er grunn til å undersøke nærmere om dette kan skyldes feil i rapporteringen. Dette kan ikke stemme med de generelle tallene til pleie og omsorg som viser økning.

Brukerbetalingen for kommunale tjenester er veldig lav i forhold til de andre kommunen. Dette bør sjekkes nærmere.

Andelen av kommunens utgifter til økonomisk sosialhjelp øker, og vi bruker mye mer enn de kommunene vi sammenligner oss med.

11. Tekniske tjenester

1. Bemanning

Tekniske tjenester hadde i utgangen av 2019 samlet 173,5 stillingshjemler fordelt på følgende virksomheter:

Administrasjonen:	2
Kommunalteknikk:	41
Miljø, Park og Idrett:	7 + sommerhjelp
Kommunale Bygg:	31
Brann:	24
Oppmåling og Byggesak:	16
Renhold:	50,5

Tekniske Tjenester er en viktig bidragsyter til at samfunnsdelens hovedmål om miljø og bærekraftig utvikling, samt livskvalitet og velferd oppnås på en fullverdig måte i Alta kommune og leverer tjenester som befolkningen er helt avhengig av.

Virksomhet Kommunalteknikk

har ansvaret for kommunens samfunnsviktige infrastruktur som vei, vann- og avløpsanlegg. Kommunalteknikk har ansvaret for selvkostområdene vann og avløp. Virksomheten administrerer gebyrene for vann- avløp- og renovasjonstjenestene. Virksomheten forvalter også renovasjons- og slamtømmeordningen der Vefas er kommunens utførende entreprenør.

Kommunalteknikk har ansvaret for trafiksikkerhet og kommunens parkeringsordning.

Drift, vedlikehold og rehabilitering av infrastrukturen er prioriterte oppgaver i virksomheten. Det jobbes også med planlegging og utbygging av ny infrastruktur for vann og avløp samt utbygging av kommunale boligfelt og industriområder.

Virksomheten Miljø, Park og Idrett

har en rekke forvaltningsoppgaver innenfor forurensing, omstilling til lavutslipp, motorferdsel i utmark, vilt, vassdrag, lakse- og innlandsfiske, og lekeplasskontroll. Vi skal profilere miljøspørsmål både i den kommunale forvaltning og i Altasamfunnet for øvrig.

Virksomheten utfører planlegging, utbygging og drift av kommunens friluftsområder, lekeplasser, parker, grøntområder og idrettsanlegg. Virksomheten utfører også drift og vedlikehold av lekeplasser ved skoler og barnehager i tillegg til drift av grøntområder ved alle kommunale bygg. Det er stadig økende interesse for preparerte skispor, turstier og friluftsområder.

Virksomhet Kommunale Bygg

sine oppgaver består av forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av kommunens bygningsmasse. Her under skal virksomheten ivareta Alta kommunes interesser og funksjoner som byggherre i kommunale byggeprosjekter, og er kommunens faginstans innen forvaltning, drift, vedlikehold og utbygging (FDVU).

Alta omsorgssenter er ferdigstilt og overlevert i september 2020 og det er etablert en egen driftsavdeling for helsebygg som med ansvar for å drifte AOS og Alta helsesentret.

Virksomhet Brann og redning

Bidrar til å trygge Alta kommunes innbyggere gjennom å være kommunens brannberedskap. Beredskap er vår egen innsatsstyrke ved brann, og ved andre akutte ulykker der det er bestemt at vi skal delta, med grunnlag i vår risiko- og sårbarhetsanalyse.

Det forebyggende arbeid har som oppgave å gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen, samt gjennomføre tilsyn i særskilte brannobjekter. Målet med tilsyn er at eier/bruker skal få større forståelse for brannvern generelt og større innsikt i risiko for tap av liv, helse og verdier i eget bygg. Uten forebyggende arbeidet vil beredskapen kunne bli feil dimensjonert. Feiertjenesten har som arbeidsoppgaver å gjennomføre feiing og tilsyn i private boliger og i fritidsboliger. Interkommunalt utvalg for akutt forurensing(IUA) er også en kommunal oppgave som Alta brann og redning ivaretar. IUA er ett samarbeid med 5 kommuner som skal håndtere akutt forurensing.

Virksomhet Oppmåling og Byggesak

Vi har merket en nedgang i antall større byggesaker i løpet av 2020. For mindre byggesaker (private) kan det se ut som at dette har vært ganske stabilt, eller kanskje til og med en liten økning. Nedgangen i større byggesaker har medført at budsjetterte gebyrinntekter ikke er oppnådd. Saksbehandlingstiden har i løpet 2020 gått ned og ligger nå på akseptabelt nivå, dvs. mellom 1 til 2 måneder (gjennomsnittlig saksbehandlingstid i løpet av året). I alt mottok vi 620 bygge og delingssaker i 2020.

Oppfølging av ulovlige bygge og anleggstiltak har kommet godt i gang og i løpet av 2020 har vi fått ryddet opp i det meste av ulovlig plasserte campingvogner, spikertelt og hytter. Vi har også kommet godt i gang med opprydding av ulovlig etablerte industriområder på LNFR- areal (Raipas, Øvre Alta, Tverrelvdalen og Transfarelv). Dette er krevende saker som vi har brukt mye tid på og hvor vi også her har fått ryddet opp/avsluttet noen av ulovlighetene, mens vi fortsatt har oppfølging av en god del saker. I regulerte industriområder/grøntområder rundt har vi også fått ryddet opp en god del ulovligheter.

Av større saker har oppmålinga hatt de kommunale boligfeltene i Skogheim (Saga) og Tøllefsvei (Øvre Alta) samt deler av Skillemoen industriområdet. Totalt er det etablert 119 nye grunneiendommer i 2020. Vi har også bistått kommunalteknikk, grunnforvalter og planavdelingen med div. målinger og merking i felt.

Geodata

Geodata drifter og vedlikeholder de delene som angår forvaltningsdelen kommunens GIS løsninger. 2020 startet med gjennomføring av regionreformen, noe som berørte alle delene av systemene vi har lokalt. Vest-Finnmark plansamarbeid har hatt lite aktivitet, men driften av løsningene i samarbeidet har fungert godt. Det er tatt i bruk ny programvare for 3D visualisering, både for internett, internt og for visualiseringscenteret. FME Server er i mer aktiv bruk med automatisering av enkelte arbeidsoppgaver.

Virksomhet Renhold

Virksomheten har ansvaret for renhold av alle areal som tilhører Alta kommune, samt at vi har en avtale med Finnmarkssykehuset om renhold av Klinik Alta som åpnet i 2019. Fra slutten av august ivaretok vi renholdet av AOS i påvente av utlysning av anbud og kontraktering med eksternt renholds firma som startet opp i 2021.

Vi har 50,5 årsverk der 3 er administrative stillinger og resterende jobber i 47 ulike bygg, helsesenteret inkludert. Renhold av kommunale bygg foregår etter NS-INSTA 800, en nordisk standard som angir et system for å fastsette og bedømme renholdskvalitet.

Vi er også veldig stolte over å ha fått utdelt nærværspisen for 2020, et resultat av godt samarbeid i hele virksomheten.

2. Utvikling og utfordringer

Tjenesteområdet Tekniske tjenester har hatt fokus på følgende fokusområder med bakgrunn Alta Vil – kommuneplanens samfunnsdel 2015 – 2027.

Universell utforming

I byggesaksbehandling med tiltak og bygg for publikum og bygninger med arbeidsplasser, er kravet til universell utforming fulgt opp. Flere av våre utearealer er etablert i en tid med lite fokus på universell utforming. Det er derfor fokus på universell utforming i offentlige uterom på Alta Sentrum i alle nye tiltak. Ved utbygging av Alta Omsorgssenter har universell utforming selvfølgelig hatt et særskilt fokus, også i uteområde.

Nytt friluftsområde ved Storvannet på Kvenvikmoen, opparbeidet i 2020 og er universelt utformet. Ved restaurering av friluftsområdet ved Skogvannet er tilgjengelighet for bevegelseshemmede forbedret.

Iht. gjeldende lovkrav om universell utforming, har virksomheten Kommunale bygg et eget prosjekt for å fange opp mangler i eksisterende bygg og utbedrer disse. I nybygg ivaretas universell utforming som en del av kravspesifikasjonen.

Plan- og bygningsloven stiller krav om at offentlige bygg og anlegg skal være universelt utformet, noe vi følger opp i byggesaken for disse prosjektene. Det dispenseres ikke fra disse kravene.

Tilrettelegging for frivillig arbeid

Alta kommunes bygg har stor grad av arealutnyttelse. Byggene benyttes av lag, foreninger og privatpersoner etter at primærbrukerne har avsluttet normalarbeidsdagen/uken.

Virksomhetene er positiv til at de offentlige byggene utnyttes maksimalt til befolkningens beste. Bruk av byggene utenom ordinær driftstid utfordrer dimensjoneringen i grunnbemanningen i forhold til renhold og bygningsdrift.

Ved tilrettelegging for friluftsliv, lek og idrett søkes det alltid forpliktende samarbeid med lag, foreninger, skoler eller barnehager for å oppnå god planlegging, finansiering, gjennomføring og drift.

Friluftsliv, lavterskeltilbud

Miljø, park og idrett tilrettelegger for friluftsliv, trim og trening i opparbeidede områder, løyper og merkede stier der folk bor. Virksomheten arbeider for økt deltakelse og bruk av tilbudene. De viktigste tiltakene utført i 2020 er nærmiljøanlegg ved Talvik skole og ved Kaskuru skole, skileikanlegg i Knutsendalen, Badeanlegg ved Skogvannet, Nytt friluftsområde ved Storvannet på Kvenvikmoen og oppgradert uteområdene i 4 barnehager med apparater som fremmer fysisk aktivitet, oppgradert flere lekeplasser og uteområder med nye lekeapparater og lysanlegg. I tillegg nevnes oppgradering av stien til Lille Raipas og merking av stier i Komsa.

Små og store begivenheter

- Tøllefsveien boligfelt ble slutført
- Bygging av Rafsbotn avløpsanlegg ble iverksatt
- Digital gravemeldingstjeneste ble innført
- Tjenesten Min Eiendom ble lansert
- Omfattende rehabiliteringsarbeider på vann- og avløp i Marienlund
- Første klimabudsjett
- Nytt løypenett for snøskuter ble vedtatt

Energi, miljø og klima

Miljø, park og idrett har utarbeidet «Kommunedelplan for energi, miljø og klima». Planen ble vedtatt av kommunestyret i mai 2018. Implementering og engasjement i organisasjonen og Altasamfunnet er avgjørende for å oppnå resultater av planarbeidet.

Miljø, park og idrett har søkt og fått støtte til prosjekter som reduserer utslipp av klimagasser, og bidrar til omstilling til lavutslipp samfunnet, gjennom klimasatsordningen.

Flere bedrifter er sertifisert eller resertifisert som miljøfyrtårn i 2020.

Miljø, forurensing og forsøpling

Vi har kontinuerlig fokus på saksområdet, spesielt i barmarksesongen. Også i 2020 har vi hatt samarbeid med Altaskifer AS om opprydding i Skiferfjellet hvor det er utført opprydding i Detsika. Hensatte bilvrak er blitt et betydelig problem i Alta etter at vi mistet tilbudet om vrakmottak.

Avløpsrensing er viktig for en opplevelse av rene og trivelige omgivelser i nærheten av resipientområdene. Vi har kontinuerlig fokus på dette, men her er fortsatt en del anlegg som må

I de senere år er det gjort mye på opprydding, sammenkobling og bygginga av avløpsrenseanlegg i Alta by. Vi har nå kun 3 utslipp til sjøen fra Alta by. Alle overholder forurensingsforskriftens rensekra. I 2020 startet vi opp med bygging av nytt renseanlegg med dyputslipp i Rafsbotn. Anlegget vil være ferdig i løpet av 2021.

Beredskap og krisehåndtering

Det har også i 2020 vært jobbet godt med ROS og beredskapsplanlegging innen vannforsyningstjenesten. Rafsbotn og Kvenvik vannverk hadde hovedfokus i 2020 i tillegg til avsluttende arbeider på beredskapsplanen for Alta by. 2 øvelser ble gjennomført. Mattilsynet gjennomførte tilsyn på distribusjonssystemene for Alta-, Rafsbotn- og Kvenvik vannverk. Ingen systemavvik ble registrert.

I mai 2020 flyttet Statnett en transformator på 225 tonn fra havna i Bukta til Skillemo. Ekvipasjen til sammen var 72 meter og veide 400 tonn. Transformatoren er en del av den nye 420kV-linjen som er på tur til Finnmark.

3. Regnskapsresultat

Tall i 1000 kr	Regnskap 2020	Forbruk i %	Revidert Budsjett 2020	Oppr. Budsjett 2020	Regnskap 2019
Konto (T)					
Salgsinntekter	-46 535	95,3	-48 849	-48 144	-39 867
Refusjoner	-43 943	98,0	-44 817	-17 741	-33 216
Overføringer	-45	112,5	-40	-36	-36
Finansinntekter	-2 020	100,0	-2 019	-2 050	-891
Sum inntekter	-92 542	96,7	-95 725	-67 971	-74 010
Lønn	104 829	100,7	104 096	94 995	98 162
Varer/tj. inkl.i komm.egen prod.	80 517	104,2	77 240	66 947	68 474
Varer/tj. erst.komm.egen prod.	4 917	95,7	5 138	3 747	3 065
Overføringer	20 974	98,0	21 403	12 996	17 838
Finansutgifter	82 563	94,2	87 603	70 074	65 616
Sum utgifter	293 800	99,4	295 480	248 759	253 154
600 - TEKNISKE TJENESTER	201 257	100,8	199 755	180 788	179 145

4. Avviksforklaring

- Tjenesteområdet har et netto mer forbruk på 1,5 mill. pga. strykingsregelen. Avsettingen til parkeringsfondet på ca. 4 mill. ble strøket, hvis dette ikke hadde blitt gjennomført så hadde tjenesteområdet hatt et merforbruk på 5,5 mill.

På grunn av underskudd i kommunen, så kan man ikke sette av overskudd fra parkering, som i år beløp seg til ca. 4 mill. Så egentlig hadde tjenesteområde et netto merforbruk på 5,5 mill. Dette er mye mer enn varslet i 3 kvartal, men merforbruket kommer fra flere virksomheter. Det pålagte kuttet i økonomiplan for 2020 på 14 mill. er delvis gjennomført. Men det er vanskelig å gjennomføre når det meste av dette gjelder faste stillinger. Tjenesteområdet tar ned budsjett på de områder der det er naturlig avganger, og prøver så langt det er mulig å omdisponere ressurser innenfor hele tjenesteområdet. Vi har en del områder der det ikke har gitt oss de budsjetterte inntektene pga. covid19. Så har i tillegg både bygningsdrift og renhold hatt mange utfordringer pga. Covid-19 dette året, og det har store ringvirkninger på flere steder i tjenesteområder. I tillegg har de samme virksomhetene fått pålagte oppgaver som det ikke er opprinnelig budsjettert med.

Åpning av friluftsanlegget ved Storvannet på Kvenvik

5. Nøkkeltall

	Alta	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostra-gruppe 13
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger (B)	60	81	291	82	80	94	67	61
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger (B)	1 253	982	960	909	672	1 011	829	680
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B)	62	235	131	101	162	143	96	56

	Alta	Bodø	Narvik	Rana	Tromsø	Harstad	Landet uten Oslo	Kostra-gruppe 13
Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	3 887	2 435	3 408	2 539	3 264	3 755	4 321	3 100
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	3 828	2 282	3 280	3 926	4 232	3 637	2 997	4 637
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	2 980	2 309	2 576	2 443	2 784	3 543	3 881	2 132
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1)	433	359		462	296	426	487	190

Funksjon 338 gjelder forebygging av branner og andre ulykker, og her ligger vi på et lavere forbruk pr innbygger enn de andre sammenligningskommunene. Funksjon 339 gjelder beredskap mot branner og andre ulykker. Alta ligger høyere pr innbygger på netto kostnadene på beredskap i forhold til andre sammenligningskommuner. Bakgrunnen for det er at kommunen ikke kan påregne noe hjelp fra nabokommuner i en storulykke/krise. Det har både med geografisk avstand og størrelse/kompetanse på nabobrannvesen. 2020 ble også et spesielt år for Brann i Alta med mye ressursbruk til en stor stor krise.

Når Alta kommunes gebyrnivå vurderes er det viktig å se bak tallene, bla. standard på tjenestene, kommunens geografi og demografi, med svært mange spredte og små, men med teknisk avanserte anlegg. Dette gjelder spesielt innen vannforsyningen. Alta kommune har ansvar for hele 21 kommunale vannverk. Dette er svært mange anlegg for en kommune på vår størrelse.

Kommuneplanens samfunnsdels strategi om å arbeide for god tilstand på teknisk infrastruktur er utfordrende. Innen vann og avløp har vi bygget mye nytt i de senere år. Spesielt gjelder dette innen vann- og avløpsrensing. Dette har gitt oss gode anlegg og vi leverer i dag jevnt over vann-kvalitet av høy kvalitet. Samtidig har dette gått på bekostning av utskifting og rehabilitering noe som medfører et økende vedlikeholdsetterslep på området.

